

REVISTĂ LITERAR-ARTISTICĂ
A LIGII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA
ȘI DE EXPRESIE ROMÂNĂ DE PRETUTINDENI

Filiała Argeș
Director și fondator
Vasile Dorin Ghilencea

CARPATICA

- revistă literar-artistică, trimestrială,
a filialei Argeș a Ligii Scriitorilor din România și de Expresie Română de Pretutindeni,
editată în colaborare cu Centrul Cultural-Pitești.

CENTRUL CULTURAL
PITEȘTI

Numărul de față al revistei a fost tipărit
cu sprijinul financiar primit de la Primăria
Municipiului Pitești, prin intermediul
Centrului Cultural al Municipiului Pitești.

Echipa redacțională

- REDACTOR- ȘEF - *NICOLAE COSMESCU*
- SECRETAR GENERAL - *CONSTANTIN VĂRĂCANU*
- SECRETAR - *ION DINCĂ*
- CORECTOR - *CONSTANTIN VĂRĂCANU*
- EDITOR INVITAT - *VOICHI APĂLĂCEAN-VERE*

Responsabilitatea celor scrise revine în exclusivitate autorilor.

Abonamentele sau sponsorizările se pot face în contul
nr. 01205N86824, deschis la Banca Transilvania, sucursala Pitești.
Titular de cont: Asociația Liga Scriitorilor Argeși. CIF 25696669.

Tiparul executat la ARGEȘUL S.A. ISSN 2285-1534

Pentru corespondență și publicitate:
carpatica.lsarges@yahoo.fr

Blogul filialei Argeș a Ligii:

<http://ligascriitorilordinarges.wordpress.com>

COMPONENȚA FILIALEI ARGEȘ A LIGII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

**Vasile Dorin
GHILENCEA**
președinte

Octavian-Eliseiu BRĂNȚAN
Aurelia CORBEANU
Nicolae COSMESCU-secretar
Ion DINCĂ -membru, Comisia de cenzori
Mariana DOBRIN
Nicolae EREMIA
Mihail GHIȘCĂȘEF, Comisia de cenzori
Marius Valeriu GRECU
Steluța ISTRĂTESCU-vicepreședinte
Constantin PĂUN
Nicolae PETRESCU-vicepreședinte
Ilzi SORA
Romel STĂNCIOIU
Constantin VĂRĂCANU-membru, Comisia
de cenzori
Maria Mona VÂLCEANU

Redacția și premianții din 2014

De la stg. la dr.: Adrian Mitroi, Ilzi Sora, Bogdana-Elena Simionescu, Nicolae Cosmescu,
Vasile Dorin Ghilencea, Nic Petrescu, Constantin Vărăcanu

*Pentru c num rul din martie apare în preajma Zilei femeii, în loc de editorial, redac ia revistei **Carpatica** dedic tuturor reprezentantelor sexului frumos poezia de mai jos i urarea de*

LA MULTI ANI!

S rb toarea femeilor

E ziua ta, mirific femeie,
Tu, ce p strezi în veci a vie ii cheie;
E ziua-n care visele senine
Alung nori din tragice destine.

E ziua ta, diafan f ptur ,
Ce pre uie ti mângâieri i c l dur ,
Inima- i speli în rou de blânde e
i te hr ne ti cu oapte de tandre e.

E ziua ta, energic fiin
Plin de hot râre i voin ,
Tu por i în tine emblematic har
De-a-mpinge c tre culmi al lumii car.

E ziua ta, purt toare de via ,
Tu, care dai misterele pe fa
i împline ti al omului destin
Prin chinurile darului divin.

Ziua vie ii tale, etern mam ,
Ce- i umpli sânul dulce f r team
i- i cre ti copiii-n raza fericirii,
Copii dori i în tainele unirii.

E ziua celei ce Domn a n scut
i veac de mântuire a-nceput,
Ziua-n care întunecarea firii
S-a limpezit prin botezul iubirii.

E ziua-n care gândurile noastre
Înal -al vostru suflet c tre astre,
Purtând pe-aripi de sfânt bucurie
Iubit , mam , fiic , sau so ie.

V oferim în dar jertf de flori
Ce umplu greul vie ii în culori,
Iar, prin pecetea pus -ntr-un s rut,
V mul umim, umili, c ne-a i n scut!

Adrian Mitroi

P catul

Ilzi Sora

– Ia i m nânc . Sunt cornule e cu nuc f cute de so ia mea.

– M scuza i, p rinte, dar eu nu m nânc carne de porc i cornule ele sunt, poate, f cute cu untur .

– Nu, fii lini tit ! Sunt f cute cu margarin .

Am luat cu încredere câteva i am mâncat. Erau a a de bune! Coana preoteas era o gospodin des vâr it . i dulce urile f cute de ea erau atât de gustoase, c te lingeari pe degete.

Deodat , preotul satului izbucni în hohote de râs demonic.

– Ai p c tuit! Ai mâncat porc! Cornule ele sunt f cute cu untur . E ti o p c toas !

Ultimul cornule l-am înghi it nemestecat i parc mi-a r mas în gât.

– Ba nu, p rinte. P catul acesta este al dumatiale. Eu am luat i am mâncat pentru c m-ai încredin at c sunt curate.

– A a, care va s zic ? E p catul meu?

i bucuria demonic disp ru de pe chipul lui. Deveni grav i mi se adres gr bit:

– Ai venit la telefon?

Era în toamna anului 1985. Terminasem de curând facultatea i fusesem repartizat în jude ul Gorj, prin „decretul leg rii de glie”, instituit de prima tovar a rii, Elena Ceau escu.

Printre pu inele persoane ce posedau în vremea aceea un post telefonic fix, la ar , se num ra i preotul satului, din acel mic c tun uitat de lume, cântat doar într-o binecunoscut melodie popular , datorit râule ului care îl str b tea.

Fiind repartizat ministerial, luasem o „plas ” extraordinar crezând c satul, având gar , exist mijloace de transport cu care se poate face naveta. Îns gara se afla

la cinci kilometri distan de coal i nu exista decât un singur tren pe zi.

M-am sim it dintr-o dat singur , p r sit de to i, neputând comunica decât foarte rar cu cei dragi i acest lucru era posibil doar dac mergeam la telefon la nesuferitul de preot, despre care auzisem de la s teni c o b tea uneori crunt pe coana preoteas , înv toarea satului, femeie lini tit i de caracter, s rmana. Bârfitorii spuneau c -i mersese vestea pentru frumuse ea ei în peste opt comune, i c , în tinere e, fusese curtat de mul i b ie i iub re i, pe care îi pusese pe jar, dar popa Zamfir le-o luase înainte. i acum, dup atât ani, înc mai era gelos pe ea.

Coana preoteas m duse s -mi arate casa i m a ez într-una dintre camere, pe o lavi , ce era de fapt, co ciugul pe care i-l comandaser înc din timpul vie ii, ca s nu-i împov reze pe copiii lor cu grija acestuia, când le-ar fi sosit ceasul. La cei dou zeci i patru de ani ai mei, nu mai v zusem niciodat ca cineva s - i in co ciugul în propria cas , ca pe o mobil . M-am înfiorat i am pornit mai departe s bântuim prin casa v ruit în alb, cu aspect de muzeu de antichit i.

Toate mobilele purtau amprenta bun st rii. Din nuc masiv, bine lustruite, nu- i mai luai ochii de la ele. Fe ele de mese i perdelele brodate de mâinile harnice i iscusite ale preotesei misterioase, erau de un alb str lucitor.

B trâna vorbea pu in i zâmbea i mai pu in, de i era foarte ospitalier i îndatoritoare. M sim eam bine în prezen a ei, poate pentru c era i ea tot dasc l, ca i mine.

– S nu te superi pe p rinte, c a a este el, glume din fire. S mai vii pe la noi. Îmi face o deosebit pl cere s conversez cu dumneata, s -mi poveste ti ce mai e pe la coal .

La plecare îmi vâr î în traist , ca de fiecare dat , o felie mare de cozonac i o sticl din mustul fabricat cu mâinile ei din via ce slujea drept umbrar, din fa a casei.

Ilzi Sora

GREIERELE I FURNICA

PAMFLE EL-PARODIE

I-a „furat” copil ria. I-a înlocuit mama. Nefericit alegere! Când s-a trezit din „co marul dulce”, a scuturat jugul. Cum s mai dea timpul înapoi?

Era în clasa a XI-a când a picat în „plas ”. S-a certat cu to i pentru ceea ce el numea „iubire”. În loc s se ocupe de vioara lui, „greierele” se ocupa de „furnic ”. Iar furnica se voia m mic . D d cea to i copiii rudelor i prietenilor.

Firea ei juc u , vorba pi ig iat , antrenat special, stârnea zâmbete de comp timire. O p r sise prietenul care era de aceea i vâr st , datorit atitudinii ei infantile, i r m sese „fat b trân ” ce „punea” ochii pe „tinerei”. Slabi, neaten i, nepreg ti i, ei credeau c sunt pu i în valoare, dar furnica î i urm rea scopul ei: s - i g seasc unul mai tân r cu mul i ani pe care s -l conduc i cu care

s se fleasc , a a cum v zuse la familia de cânt re i pe care o admira i în care un alt „greier”, ceva mai copt la minte, devenise un model pentru greiera ul în devenire.

Furnicu a reu ise o performan f r egal: r sturnase valorile moderne conform c rora fata îi „vindea” tinere ea. Acum era invers: p rin ii i invidio ii aveau s -l piard pe greiera ; îl inea ea. Activitatea de maseuz la domiciliu îi aducea un venit suficient ca s fac ce voia din greiera . Era foarte cumsecade. Nu era zgârcit , ca furnica din poveste de care se ruga greierele cu cerul i cu p mântul, s -i dea i lui un bob la iarn , ca s nu moar de foame. De data aceasta se ruga ea de greiere s m nânce toate bun t ile pe care i le cump ra cu mânu ele ei harnice de la magazinul din col ul str zii. Iar el f cea nazuri, c m mica lui g tea mai bine.

Curând greierele deveni major i credea c tie el ce face. Îl pl cuse mult s se joace i chiar mai tr gea n dejde la câte o colegu de seama lui, dar furnicu a r s rea de pe unde nu te a teptai, i-i t ia elanul tineresc.

Mai era pu in i venea iarna. Dar el parc se afla în

mirajul de ertului i vedea lucrurile într-o m rime exagerat : o tuf ofilit i se p rea o p dure de copaci falnici. Cedase iluziei. Nu i se putuse împotrivi. Alunecase pe marginea pr pastiei, în care c zuser i al ii înaintea lui. Tot ce cl dise pân atunci se surpa încetul cu încetul. Era de râsul tuturor.

Cum s scape de antenele furnicu ei? Exista o singur solu ie: s evadeze! Va pleca, în Spania. Cu vioara sub bra , zbur cu autobuzul Eurolines pân la Madrid. Acolo, bunicu a patern îl a tepta cu bra ele deschise. Va începe o via nou .

A doua zi, dis de diminea , plec pe str zile în esate de turi ti s le cânte serenade, ca un trubadur cu repertoriu restrâns, i s adune câ iva b nu i, primii din via a lui. Cu greu se oprea câte un turist curios s aud ce scâr âie acolo bietul tân r cer etor cu studii neterminate. Nu strânse nici de-o pâine i plec gândindu-se trist c în timp ce colegii lui se distrau, el se lupta din greu s - i câ tige existen a. Ajuns în Parcul Retiro, se a ez pe o banc i începu s plâng ...

Stelu a Istr tescu

VR BIU A

(continuare din num rul precedent)

– S v fie de bine! i de înv are de minte pe viitor. „Nous avons avale la boullé”, adic am am înghi it g lu ca i am b gat la cap pentru viitor. Desigur, consecin ele, precum ne avertizase el, n-au întârziat s apar . La câteva zile, ni s-a transmis „de sus”, c noul ef de catedr nu e nimeni altul decât John, de fapt Ion. Bineîn eles c nu ne ceruse nimeni p rerea. Regula dup care ne ghidasem mereu ca efu l s fie cel care se apropia primul de vârsta de pensionare, fusese total ignorat . A a c , neavând încotro, l-am uns ef, de i mai avea ani buni pân la pensionare, fiind chiar mai tân r decât Nicle i Margot, Margareta de fapt, fran uzoaicele noastre.

i, în premier , noul nostru ef i-a manifestat hot rârea de a- i lua rolul în serios. Deîndat ce a fost uns, i-a îmbr cat straie de mare îndrum tor i spre surprinderea noastr , dup doar câteva zile i-a exprimat dolean a de a asista la ore, de i în afar de german , nu prea o sc lda în celelalte limbi str ine. Ini ial crezusem c nu e decât o chestiune de fa ad , care s dea bine din exterior, i îl l sam s - i dea importan a cuvenit rangului, f cându-l s cread c e precum propov duie te i c „îndica iile sale pre ioase” ne sunt de real folos, tiind c pe efi nu trebuie s -i contrazici sau cumva, doamne fere te, s -i superi.

Dup ce s-a vânturat pre de câteva s pt mâni pe la orele câtorva dintre noi, cu nelipsitul lui caiet de observa ii în care îi nota cu con tinciozitate tot ceea ce mi ca, evident f r s g seasc vreun motiv de nemul umire, lucru care ar fi justificat pe deplin necesitatea existen ei func iei în care a fost numit, s-a v zut nevoit s renun e a ne mai „deranja”. Totu i nu- i g sea lini tea. Trebuia g sit

ceva, ceva care s atrag aprobarea, dar mai ales aprecierea celor care l-au investit cu această nobil misie. Se tot fr mânta, se agita, devenise mai nervos i mai pu in comunicativ i toate astea pân într-o bun zi, când i-a venit ideea salvatoare.

Ziua aceea s-a nimerit s fie în apropierea vacan ei de iarn , când de o bicei se încheiau mediile iar interesul elevilor pentru studiu era din ce în ce mai pu in vizibil.

– Mergem la or la doamna Iulicica. Rusoaica noastr a întrecut m sura – a rostit oficial, cu un glas t ios dar triumf tor, ca i când f scuse o descoperirea epocal , aducând i argumentul suprem: D nota doi elevilor care nu au cartea sau caietul la ei. A a ceva nu este admisibil. Trebuie s-o punem la punct! Sau m car s -i atragem aten ia – i-a încheiat discursul ceva mai dulceag, descifrând probabil surprinderea, ca s nu spun dezaprobarea, în privirile noastre.

John îi spunea rusoaica, mai ales când se enerva. Destul de ciudat – i n-am încercat vreodat s ne explic m acest lucru – niciuna din noi nu-i spusese astfel. Poate i unde era mai în vârst i, oarecum, mai special . Pentru noi, dar mai ales pentru elevi, ea era Vr biu a. i a a i- a r mas numele pân în ziua când ne-a spus „dasfidania” (la revedere), în clipa când s-a retras pentru a fi „a ezat în cripta amintirilor”, dup cum spusese un renumit profesor de limba român , cu ocazia evenimentului similar. Sup rarea neam ului nu ne-a luat prin surprindere. Cine nu cuno tea povestea cu „doica”? Ne amuzam copios când ea înse i ne povestea cu lux de am nunte i, desigur, nedumerit , cum elevii nu- i scriu tema, sau nu au cartea la ei, scuzându-se mereu cu aceea i voce plâng cioas i bineîn eles pref cut „ia zabâla tetradi doma” (mi-am uitat

caietul acas), punând-o în situa ia de a-i sanc iona prin acordarea acelu i doi de care eful nostru deabia acum aflase.

Printre cele mai simpatice profesoare ale cancelariei, Vr biu a nu era numai o prezen agreabil dar i mare amatoare de „o uet ”. Oricecâteori ne vedea stând de vorb , nu întârzia s ni se al ture zâmbitoare i mereu bine dispus , dându- i cu p rerea în orice problem . Nu exista domeniu în care s nu fie expert . i bineîn eles c o l sam mereu s aib ultimul cuvânt.

Minion , cu p rul blond, ochi alba tri, rotofeie i cu un mers sprinten, gra ios ca de balerin , cu pa i m run i, parc anume m sura i – de unde presupun c i se tr gea i numele de Vr biu a – pe care de multe ori îl exagera în mod deliberat, amintindu-ne c urmase i coala ruseasc de dans, „studiu obligatoriu” la vremea când studiase ea. Cu un ten alb ca de marmur , care c p ta o nuan roz transparent oridecâte ori se emo iona sau se enerva, ceea ce se întâmpla destul de des, i cu sprâncene negre fin desenate i ridicate arcuit deasupra ochilor de un albastru str lucitor, nu putea trece pe lâng tine f r s nu- i atrag privirea. O grij deosebit avea în alegerea celui mai potrivit ruj, de obicei ro u carmin, pentru a- i contura buzele sub iri dar armonios alc tuite. „Cu buze atât de frumoase, dar cu un ciripit ca al ei”, cum spunea nea Nae, profesorul de sport, „s te fereasc sfântul s întri vreodat în ciripitul ei, c nu mai scapi pân nu te întoarce pe toate fe ele i oricum nu mai ie i basma curat ”.

Ceea ce te frapa la prima vedere era maniera extravagant , ca s nu spun bizar de a se îmbr ca, „toaletele” ei fiind reminiscen ele anilor de tinere e pe care înc „îmi permit s le port, pentru c mi-am men inut suple ea anilor de studen ie” i ridicând bra ele deasupra capului, f cea o piruet cam poticnit , precum o balerin ie it la pensie, l sându-te s-o admiri din toate unghiurile. Bineîn eles c unul din noi trebuia s exclame „vai, uimitor cât de bine v-a i men inut!”, dup care, încântat la culme, te r spl tea cu irezistibilul zâmbet al vedetelor de cinema din anii ‘30. Culorile ei preferate erau ro u, mov cardinal, verde smarald i albastru electric, astfel c rareori sau aproape deloc, o vedeai în culori terne. „Ciornâi” (negru) e numai marea i dracu” ne spunea, ridicând degetul amenin tor. „Culorile regale sunt pentru mine. A i v zut voi regine îmbr cate în negru?” Desigur, ne l sa f r replic .

Singurul care îi lua libertatea s-o tachineze, în încercarea de atâtea ori neizbutit de a o determina s - i mai îmblânzeasc gusturile, era nea Nae. „Las-o mai moale cu ro ul sta strident, c doar nu e ti Dama cu Camelii”, încerca s-o apostrofeze, când o vedea îmbr cat cu o rochie vapoas i exagerat de învol nat . Pentru un privitor neavizat, schimbul de replici care urma între cei doi p rea inadmisibil de „t ios”. Dar nu i pentru noi. Cei doi formau deliciul cancelariei. Din toate punctele de vedere. Vr biu a minion , deabia de- i ajungea la um r, delicat , cu o voce pi ig iat , nea Nae înalt, masiv, o matahal de om i o voce puternic de o auzai de la cap tul cel lalt al coridorului, erau precum Stan i Bran, cuplu în care Bran era mereu cel p c lit. La fel se petrecea i în cazul lor. De i nea Nae era cel care provoca duelul,

tot el era cel care ie ea învins din b t lie. Ultimul cuvânt îl avea fire te Vr biu a, indiferent dac dreptatea era sau nu era de partea ei. „Doamnele au întotdeauna dreptate”, îi justifica nea Nae înfrângerea. A teptam cu înfrigurare finalul fericit ca, p r sind câmpul de lupt , s ne vedem fiecare de treburile noastre, amuza i la culme i ferici i pentru victoria „frumosului”. Desigur c nu uitam niciodat s-o felicit m, lucru care o încânta la culme.

Pu ini probabil îi i mai aminteam, sau unii chiar nu tiau c studiase la Moscova, la Universitatea Lomonosov, lucru de care era pe drept cuvânt mândr i în afar de câteva ciud enii de care ne amuzam copios, era o bun camarad i neîndoielnic o foarte bun cunosc toare a limbii i literaturii clasice ruse, astfel c oricând ai fi putut între ine o discu ie interesant i mai ales documentat cu ea când, i nu de pu ine ori trebuia s cedezi, recunoscând c argumentele ei erau mai solide. Cea mai veche în catedra noastr , ar fi trebuit s -l urmeze pe „notre chef”, îns refuzase cu o v dit not de superioritate, spunând c rolul acesta nu se potrive te de fel cu „firea mea boem ”, atr gându-ne aten ia c „menirea femeii este s fie frumoas i delicat ca o floare, nu pus la jug la care s trag precum boul”.

Zis i f cut. Alegem ziua i ora potrivit , i în frunte cu John, str batem coridoarele i sc rile interioare, pân ajungem în clasa cu pricina. O clas friguroas , în fundul coridorului de la etajul doi. Era iarn i c ldura deabia de ajungea la clasele de la parter. A a c la etaj nici nu se punea problema. Copiii, a teptau lini ti i în b ncile lor. Zgribuli i, îmbr ca i în paltoane, înf ura i cu fulare i m nu i în mâini s-au ridicat ca la comand la intrarea noastr , f c s se arate uimi i de num rul mare de profesori care le-a invadat clasa. Dup ce au r spus cu un glas cam anemic salutului „zdrastvuite!” al profesoarei s-au a ezat lini ti i la locurile lor. Clasa fiind foarte mare – pe vremuri aici fusese internatul liceului – n-a fost o problem s g sim câteva b nci libere în fundul clasei. Ne-am a ezat în ultimele dou , eful, conform rangului, instalându-se în banca din fa a noastr .

Dup notarea absen elor, Vr biu a trece la verificarea temei. Coboar de la catedr i se îndreapt spre rândul de la fereastr . Ajunge la prima banc i întreab :

– Gde tetradi? (unde e caietul)

– Net netradi! (nu am caiet) – r spunde elevul cu voce vinovat , ascunzându- i b rbia mai adânc în fular.

Vr biu a revine la catedr de unde f r ezitare roste te:

– Dva (doi)!

Apoi coboar de pe pedestal i trece la banca urm toare unde adresând aceia i întrebare, prime te invariabil acela i r spuns.

– Net tetradi!

Repet aceia i navet spre catedr unde garnise te rubrica elevilor verifica i cu acela i doi, desenat cu m estrie precum o leb d . Neam ul nostru începuse deja s scoat fl c ri pe nas. Întorcându-se spre noi, r bufne te indignat:

– Uite, afurisita de rusoaic , nici în prezen a noastr nu se jeneaj . Face doar cum o taie capul. Nu e admisibil – i continua s se agite, învârtindu-se pe locul lui. De fapt dorea s spun „în prezen a mea”, dar dintr-o r m i de

bun sim sau probabil din respect pentru „vârsta noastră”, ne-a inclus și pe noi în indignarea lui. Și se tot vânzolea, întorcându-se din când în când spre noi, a teptând aprobarea noastră, aprobare care se lăsa întârziată. Îl simsim se agita în suc propriu, amuzate de situația în sine și mai ales de agitația lui, care ni se pare și mai comică.

Considerând că a decorat catalogul cu destule lebede, Vrăbiuța trece la partea a doua a lecției. Verificarea cunoștințelor. Ridică un elev în picioare, cerându-i să citească lecția de zi. Elevul începe să citească textul cu vdită dificultate. De fapt deabia reușea să silabisească cuvintele, scrise cu litere ce pareau prea puține cunoscute de el.

– Aurel Vlaicu. . . .bâl. . .bâl. . . samaliot. . .on jiviot. . . (Aurel Vlaicu. a fost pilot. a trăit. .).

După câteva propoziții schingiuite, Vrăbiuța deja enervat îi adresează o întrebare:

– Cto bâl Aurel Vlaicu? (cine a fost Aurel Vlaicu?)

Niciun răspuns. Elevul, evident, nu înțelese o iotă din textul citit. Deci, cu atât mai puțin putea pricepe întrebarea profesoarei. Vrăbiuța, din ce în ce mai impacientat, repetă aceiași întrebare. Din nou tăcere și ridicare din umeri. Vrăbiuța se enervează mai tare.

– Cto bâl Aurel Vlaicu?

Aceiași tăcere. Colegul de banc al elevului chestionat, dorind să-l ajute, îi optește, privind speriat spre noi, dar mai ales spre profesoară.

– Celovec! (om)

Elevul timorat prinde totuși cuvântul din zbor. Desigur, frământat în eleagă sensul.

Vrăbiuța repetă aceiași întrebare, de data aceasta parcă ieșit din minți.

– Cto bâl Aurel Vlaicu?

Elevul, încurajat de privirea colegului, răspunde prompt, ridicând privirea, sigur pe el și chiar cu oarecare mândrie.

– Celovec! (om)

La care Vrăbiuța noastră răbufnește, de data aceasta în română, pufnind de indignare.

– Pi dracu, că n-o fi fost câine! – și trânte te cartea de banc, fiind când un zgomet atât de tare, încât toate capetele elevilor s-au întors mirate spre protagoniști.

Încât noi, care studiasem rusa în coală și înțelesem comicul situației, am izbucnit în râs. Copiii, au întors capetele spre noi, privindu-ne cu niște ochi mari de uimire. Evident, nu fuseser atenți la dialogul dintre cei doi, frigul fiindându-i și îndesându-le capetele zgribulite și mai adânc în hainele groase. Nu tău ce să creadă. Vrăbiuța ieșea de furie, iar noi râzând în gura mare. Neamul ne privea și el ocat. Mai rău decât elevii, nu înțelese o iotă din ceea ce se întâmplase.

– Ce aveți fetelor, de ce râdeți? – ne tot întreba cu ochii mari de uimire, ridicând din sprâncenele stufoase, ugingându-i buzele cromoase și netezindu-i mustața.

Am râși mai tare. Bineînțeles că nu-i puteam răspunde. Vrăbiuța ne privea și ea cu aceiași nedumerire, neînțelegând ce fusese atât de nostim în ceea ce spusese, încât să ne facă să râdem până la lacrimi. Cel mai dezamăgit era însă neamul, care ne tot bombarda cu întrebări la care nu-i puteam da niciun răspuns. Cum să-i explici, când povestea era mult prea complicată ca să poată fi înțeleasă în două vorbe.

Între timp, Vrăbiuța și-a continuat lecția, frământată în seama de vreo altă reacție la fel de neașteptată din partea noastră. Când ne-am mai liniștit, neamul s-a întors spre noi, intrigat la culme și agitându-i brațele, a început să ne asalteze cu întrebările. Am încercat să-i explicăm detaliat întreaga poveste. A ascultat cu toată atenția și când și-a dat seama de ridicolul situației, a izbucnit într-un râs din care nu mai puteam niciuna din noi să potolim. Copiii nu ne-au mai dat nici o atenție. Nici măcar nu au mai întors capetele spre noi. Neamul nostru râdea din ce în ce mai tare. Și nici noi nu ne lăsam mai prejos. Avea o figură atât de caraghioasă încât ne-a făcut și pe noi să râdem și mai tare. În final, n-a găsit nimic mai nimerit decât să iasă din clasă și până la sfârșitul orei nu s-a mai întors. Coridorul larg și gol îi multiplica râsul de nesfârșit, fiindându-ne și pe noi să râdem în hohote.

Asta a fost de fapt, ultima lui „inspecție” ca șef de catedră. Vrăbiuța noastră l-a lecuit pentru totdeauna.

Și din ziua aceea a devenit cel mai bun camarad, „atingându-ne” doar cu o floare în ziua de întâi martie a fiecărui an.

DESPRE ECUMENISM

Vasile Dorin Ghilencea

La început de mileniu trei a apărut sintagmatic: „va fi un mileniu religios, sau nu va fi deloc?”. Iată, sintagmei a apărut, regretabil în realitate fenomenul „Godzila”. Adică, terorismul subordonat unei prioare lumii. Cum nu ne ocupăm de politic, dar nu suntem absenți de ceea ce se întâmplă pe mapamond, și mai recent, magistral în Centrul Culturii Europene, opozabilul, ca întâmpinare firească face apel ca-ntotdeauna în fața „ideii de rău” manifestat, cu sentimentul religios.

Ei bine, Sfânta Scriptură ne vorbește de multe ori despre Unitate în construcția Binelui, a frumosului și a iubirii. Astfel, din epistola apostolului Pavel către efeseni Rostise atât de nostim și cu un accent atât de pur rusesc,

citim: „Este un singur trup, un singur duh (Sfânt pentru largă Ortodoxie și catolicism), un singur Domn, o singură credință, un singur botez (întru duhul Sfânt) zicem noi ortodocșii români convinși ipotetic, un singur Dumnezeu și Tatăl tuturor...”.

În ultima rugăciune, Iisus Cristos s-a rugat Tatălui: „Toți să fie una, pentru că toată lumea să creadă că Tu M-ai trimis...”.

Acum după două mii de ani, discipolii lui Iisus nu numai că nu au ajuns la „unitatea desvârșită” dar nu au ajuns nici la o unitate superficială, am zice, de vreme ce, în

lume exist în loc de Tainele Sfintei Scripturi, concep ii eretice i terori, ale dabolicului.

Pentru a în elege azi în mod biblic unitatea ca o “datorie de realizat”, trebuie s analiz m mai bine înv tura Bibliei (de preferat, cea scris de Iuda, a fi cea adev rat). Iisus, înc de la începuturi a divinizat tab ra discipolilor în dou : iudai ti i eleni ti.

Prin prezen a Sa pe p mânt Iisus Cristos a determinat o a a mare bog ie spiritual , mult îndr git de credincio ii ortodoc i, demiurgi, ceea ce ar însemna, dup p rintele Arsenie Boca – Sfântul Ardealului – c a chemat la rug ciune Duhul Sfânt, încât trebuie s i te supui cu evlavie în elegându-i taina: “Dac m-ai chemat, las -m s te ajut!”. Acea bog ie are în chintesen a sa orizontul intelectual i pe cel sufletesc, ambele de necuprins, încât nu a fost om care s le fi putut mo teni pe toate în întregime.

To i urma ii lui Iisus au mo tenit doar câte “o parte” din aceast bog ie. Apostolul Pavel vorbe te despre aceast epistol c tre corintieni: “...c ci cuno tem în parte...” i astfel i cuno terea lui Iisus este doar o parte din totul. A a s-a ivit raportul Iisus i Legea, al c rui rezumat ar fi: “în Iisus a tr it în deplin armonie fidelitatea fa de Lege (Tora) i critica fa de Lege (Tora).

Analizând cuvântarea de pe munte, i în aceasta vom g si unitatea de gândire. Dar aceast unitate nu a putut fi însu it de apostoli. De aceea tab ra lui Isus s-a împ r it în dou : Adic , pentru dragostea majorit ii lumii de a îm br i a iubirea, binele i frumosul în via , asemeni porpov duirii fidelit ii fa de Iisus i fa de Lege i, cealalt tab r a urâtului i r ului care pop v duie te ostilitate afa de Lege a lui Iisus.

Biblia ilustreaz detaliat cum nu au putut cele dou tabere s fie întru Cristos. i ast zi putem observa aceast “fisur ” a tragismului de pe “trupul lui Iisus”, având r d cinile în istoria Bisericii Universale.

De aceea, iubind Binele i Frumosul cu fidelitate întru Iisus, urm m mesajul istoriei, pentru a ne de seama, biblic, ce înseamn azi unitatea. Decât recunoscând cu plec ciune c nimeni nu poate duce la des vâr ire deplin bog ia lui Iisus, de unul singur, ci trebuie s fim fideli fa de partea de mo tenere primit , având datoria de a c uta i p stra unirea Duhului Sfânt, prin leg tura p cii, iubind purt torii de bine i rug ciunile, indiferent dac spunem cu smerenie: Ave Maria gratia plena obenedictus fructus Tu Uiesus. Tat l nostru, fiind covorul în l tor c tre Cer la început de zi, de lucru, de putere i cel de decor sufletesc pentru odihn înso it de simbolul Credin ei ca astfel s fie una.

Romel St ncoiu

SCRIERILE LUI CICERO

Cu toate c a dus o via politic intens i agitat , Cicero a avut timp s ne lase mo tenere o oper destul de bogat i diversificat , care î i p streaz acurate ea i stilul inconfundabil, denumit generic „*stil ciceronian*”, caracterizat prin amploare, simetrie, str lucire i rigurozitate.

Opera sa nepre uit , cuprinde tratate de filosofie moral , de retoric , numeroase discursuri i o bogat coresponden , în care autorul ne dezv luie intrigile din for i din senat. Cele 800 de scrisori, scrise între anii 68 i 43 î.Hr., au fost grupate în func ie de destinatar în patru culegeri; *Epistule ad Quintumfratem*, în trei c r i; *Epistule ad familiares*, în aisprezece c r i; *Epistule ad Atticum* în aisprezece c r i; *Epistule ad Brutum* în cinsprezece scrisori.

Coresponden a sa prezint un mare interes prin valoarea istoric a informa ilor foarte interesante pentru cunoa terea epocii în care a trait i a personalit ii autorului, considerat pe bun dreptate un *homo universalis*. Discursurile se impart în pledoarii civile i politice, în total înnum r de 57, dintre care foarte pu ine s-au p strat integral, în jur de 17, majoritatea se p streaz sub form de fragmente. Toate fac dovada unei virtuozit i de excep ie, ale c rei tr s turi definitorii sunt: inteligen a i sobrietatea argument rii, echilibrul expresiei i în cele din urm auditoriul.

Discursurile lui Cicero, care au ajuns pân la noi, ilustreaz toate procedele care asigur succesul artei oratorice. Ele exceleaz în a prezenta cu înfl c rare o latur a problemei, un aspect al orc rui personaj, în a îne treaz aten ia auditoriului cu ajutorul anecdotelor sau poantelor umoristice; nu lipse te nimic, nici apelul la vanitate, la prejudecat , la sentimente, la patriotism i pietate, nici expunerea f r menajamente a tot ce i se poate imputa adversarului, gre eli reale sau simple bârfe, care se refer la via a public sau cea privat . Discursurile ciceroniene sunt o fericit armonizare între talentul înn scut, vasta cultur pe care o st pânea cu prisosin i practica îndelungat desf urat în forum sau tribunale.

Cele mai importante discursuri care i-au adus lui Cicero faima de mare orator, i-l încununeaz cu o aur bine meritat , sunt cele patru *Catilinare*, iar spre sfâr itul vie ii cele paisprezece *Filipice* prin care i-a atras mânia lui Marc Antonius i implicit moartea marelui orator. Dar cele mai reprezentative opere care l-au cosacrat ca mare scriitor al antichit ii romane, r mân tratatele filosofice i cele retorice. Opera sa filosofic , chiar dac nu reprezint o antologie confesionl ,trebuie apreciat pentru adaptarea modelelor filosofice grece ti la spiritualitatea i mentalitatea roman . Opera lui, alimentat de o erudi ie imens , a servit în primul rând la difuzarea temelor filosofice grece ti în lumea latin . Dup modelul marilor filosofi Platon i Aristotel, Cicero î i compune tratatele filosofice sub form de dialog, preferând ca metod

dialectic , disputa de tip neoacademic, cu argumente pro și contra pentru fiecare problemă luată în dezbateră.

Primele scrieri filosofice ale lui Cicero sunt: *De republica* și *De legibus*. *De republica – Despre stat* – scris între anii 54-51 î.Hr., este un dialog socratic pe tema celei mai bune forme de guvernare și a calităților care conduc la un ideal. *De legibus – Despre legi* – poartă același titlu ca și celebrul dialog al lui Platon – *Legile*, și a fost scris în ultimii ani ai Republicii Romane. Este tot un dialog fictiv, pe tema celei mai bune legislații și a tipului ideal de constituție. *Paradoxa stoicorum – Paradoxurile stoicilor* – o culegere de paradoxuri stoice, comentate pe larg. *Academica priora et posteriora – Academicile prime și secunde* – un dialog în patru părți pe marginea teoriei cunoașterii, între reprezentanții stoicismului, epicurismului și neoacademismului.

De finibus bonorum et malorum – Despre supremul bine și supremul rău – în care Cicero explică punctele sale de vedere cu privire la epicureism, stoicism și platonism susținut de Antioh din Ascalon, privity binele suprem ce poate aduce oamenilor fericirea. *Tusculanae disputationes – Discuțiile de la Tusculum* – cuprinde o serie de dialoguri purtate la Tusculum, pe probleme de psihologie și etică. *De natura deorum – Despre natura zeilor* – un dialog pe tema naturii și esenței divinității, dialog la care participă reprezentanți de seamă ai trei doctrine filosofice: neoacademism, epicureism și stoicism, care dezbate problemele fundamentale ale teologiei. Împăratul Diocleian dispune arderea tratatelor ciceroniene *De natura deorum* și *De divinationes*, laolalt cu scrierile creștine. Voltaire a considerat-o „probabil cea mai bună carte antică”. *Cato Maior sive de senectute – Cato cel Bătrân sau despre bătrânețe* – un dialog pe tema bătrâneții ca vârstă și stare de spirit, și a morții. *De divinationes – Despre divinație* – un dialog pe tema divinației ca artă și precizie a viitorului. *Laelius sive de amicitia – Laelius sau despre prietenie*, cunoscut mai bine sub numele de *Amicitia*, în care face elogiul prieteniei adevărate.

De fato - Despre destin - o expunere asupra problemei

destinului. *De officiis – Despre îndatoriri* – în care Cicero încearcă o sinteză a spiritului speculativ grec cu modul de gândire pragmatic al romanilor. *Tratate filosofice pierdute: – De Consolatio – Despre consolare* – lucrare dedicată și, pentru alinarea durerii resimțite la moartea fiicei sale Tullia. *Hortensius sive de philosophia – Hortensius sau despre filosofie* – un fel de introducere în studiul filosofiei. *De gloria – Despre glorie, De virtutibus – Despre virtuți, De auguri*.

În toate lucrările filosofice, Cicero dorește cu tot dinadinsul să le ofere conaștătorilor săi principiile celor mai nobile tipuri, elocința și filosofia, ca acestea să devină cât mai instruite.

Tratate retorice.

Majoritatea operelor retorice sunt scrise între anii 46-44 î.Hr., după elaborarea tratatelor filosofice. După întoarcerea sa din exil, Cicero, dezamăgit de decadența morală și politică a republicii, scrie tratatul *De oratore – Despre orator*, – în care descrie oratorul ideal pe care și-l imaginează ca pe un ghid moral al statului. *Partitones oratoriae – Paravane oratorice* – un manual în care tatăl Cicero dă lecții de elocință fiului său Marcus.

Brutus – reprezintă o adevărată istorie a elocinței romane, *Orator* – în care Cicero definește profilul vorbitorului ideal, care trebuie să dispună de o cultură generală vastă și să stăpânească expresii din toate stilurile posibile.

De optima genere oratorum – Cel mai bun orator, este o lucrare retorică în care Cicero dă răspunsuri la criticile făcute de oratorii romani cu privire la stilul său. *Topica ad Trebatium* – a fost scrisă la sugestia prietenului său Trebatius, și cuprinde o înțelegere a mijloacelor cu care se pot descoperi dovezi aduse pentru susținerea subiectului. Lecturând operele lui Cicero vom remarca spiritual subtil, poezia admirabilă, ironia scântietoare care dă savoare discursurilor sale, puterea de pătrundere a fenomenelor sociale, care fac din scrierile filosofice adevărate perle ale inteligenței umane.

Bibliografie: Romel Stancioiu – Marcus Tullius Cicero, Ed. Napoca Star -2014

SICRIU ÎN AVANPREMIER

În zori, Oneac ieși pe prispă casei și aprinde o țigară. Din odaie, – mama lui –, plângând într-un prosop. Oneac o privește mirat.

– Mamă, s-a întâmplat ceva? Ce ai, bre, ești bolnavă? Zi, spune, ce te doare?

– Sufletul, mamă; inima! Mi-e dor de fetele-alea: de Ana, de Lenu a...! Am 70 de ani și mă tem că am să mor și nu-mi vâd fetele! Doi ani, și niciun semn de viață de la ele!

– Și cât m-am zburat, mamă, pentru ele!... Vă duv de când aveai tu 8 ani, – ele abia plecaseră pe 6 –, v-am crescut pe toți trei. Tu și-ai ales tractorul; frumoasă meserie, n-am ce zice. Pe ele le-am dat la coală de meserii, mamă; croitorese de lux! și le-am făcut și zestre!

– La zestre, te-am ajutat și eu.

– Păi trebuia, mamă, trebuia! Cine și le lua în fundul gol? Ai muncit și tu, nu zic nu. Dă-aia, de multe ori, și pentru tine plâng; n-ai prea avut noroc; și și-ai făcut-o tu cu mâna ta. Ai 40 de ani, uite, tot singur ești prin curte. Bine făcut ești; de de tept, nu mă plâng; și se fi lipit și de tine vr-una, și fi avut și tu un rost; și nu mai toată bătăie prin curte, zi și noaptea, singur!

– N-am avut, mamă, cinci? Dar nu vezi? Le priești te la vreuna locul? Stau și mă socotesc și nu găsesc răspuns:

Ionel Dinc

“Ce au de fug de mine, c iaca cire de t mâie?!” De multe ori, de foc, de jale, chiar i plâng.

– i-atunci apuci sticlu a, Oni or, i nu-i dai drumul, mam , pân când nu vezi dublu ; pân când nu mai po i s mergi drept i-ncepi s faci instruc ie cu câinele ; faci pe dresorul. Ai uitat când -a rupt pantalonii? De ce crezi c -i zic to i “Oneac drojdierul”? C bei aghiazm ? Mi se pare c nu!... Te-a aflat lumea, maic ! E ti debitor; ai cont deschis la cârcium . De câte ori nu a pl tit mama în urma ta!... Ai uitat? Dintr-o am râț de pensie!... Dac a fi aruncat i eu ca tine banii...! D-aia, Oni or, mam , n-are curaj niciuna s se-ncârduiasc cu tine. P i s-o pui la instruc ie? Ai uitat cât s-a chinuit ultima, c dup ce ai golit toat sticla ai obligat-o s se suie în dud i s cotcod ceasc ? S -i ar i, chipurile, c tu e ti coco ul; tu trebuie s cân i în cas . A cotcod cit ea, – plângea s raca i cotcod cea – , dar când a coborât, dup ce adormisei tu, i-a luat, am râța, tot, – c mare lucru nu avea – , i dus a fost!

– Am fost la dezalcolizare, mam ; s nici nu mai aud de b utur ! M-am f cut om de treab .

– A a, dar stai s se conving lumea, fetele. Ce-au trecut, dou luni? Acum de-abia se-ntreab dac n-oi fi bolnav, de nu mai dai prin cârcium . Unii mai tiu c ai f cut tratament, dar ceilal i to i te urm resc când mergi pe drum, s vad , chiar mergi drept? Maic , dac ai intrat în gura lumii, cu greu îi schimbi p rerea!

– Nu mai beau, mam ; de asta s fii sigur ; una e rezolvat ; urmeaz o a doua – însur toarea. Dar uit -te la mine: i p-asta, cât de curând o pun la punct. Promit. i-apoi vine a treia; dar nu, asta s-o rezolv a doua; e mai urgent . Numai s ai încredere în mine, mam .

– N-am avut mereu, Oni or? Tu ai fost cel mai scump al mamei; chipul tat lui t u. În tine am avut mereu încredere, dar câte-o dat , ai mai nimerit i cu oi tea-n gard; a ie it pe dos fa de ce ai vrut tu.

– Mam , atunci poate eram cu capul plin; acum e pe trezie; totul gândit i bine studiat. O s stea mâ a-n coad , când o s -i povestesc. P i, mam , în capul sta, eu n-am numai t râ e, bre... prostie; este i-un pic de fantezie! i cu asta, eu, în cinci zile, i-aduc acas fetele; cu gineri, cu ma ini, cu tot! C sta este focul t u; tiu eu!...

– Mor, mam , i n-o s -mi mai v d fetele!

– ...C sunt departe, zici? D-aia nu crezi c pot s le aduc? P i bre..., ce sunt 80 de Km? Au ma ini, mam ...! Ai încredere în mine i, chiar de azi, punem în aplicare planul. Amândou sunt în Balaci, amândou au ma ini mici, se scald în bani, p amândou i le aduc. i-am spus: i cu b rba i i cu ma ini. B rbatul Anei, tâmplarul, o s -i aduc i un cadou. La fel i al Lenu ii; i el o s -i aduc un cadou.

– M i maic , nu po i s le aduci! tiu c ce au avut de luat, le-am dat; restul – dup ce mor; d-aia nu vin acum!

– Tocmai aici e pirul, mam ! Asta este chichi a: le scriem c ai murit!

B trâna, din înl crimat , izbucni-n hohote de râs.

– i cum le faci, m i mam , s te cread ? – se domoli pu in din r s b trâna. Nu tii c nici când le-ai dat telegram c sunt grav bolnav , n-au dat pe brânci s vin ?

– Le trimit document, mam ; poze cu tine moart , sus pe mas , între flori! Facem fotografii! Le scriu, le trimit câte-o poz -n plic; în plus, tâmplarului, îi trimit i dimensiuni de sicriu. Poate, mai tii...! C au bani, mam !

– Oni or, mam , – deveni grav întunecat la chip b trâna – , tu te-ai uitat atent la ce fel de medicamente i-au b gat ia de la dezalcolizare? i-o fi vârat careva altfel de pastile în tratament! Ai r mas cu ceva de la dezalcolizarea aia! Cum o s ceri a a ceva?

– Da, mam ; iar Lenu a cu b rbatu-s u s vin cu ceva îmbr c mine pentru “înmormântare”, c sunt amândoi creditor. i Ana, la fel, poate s aduc i ea ceva de îmbr cat, dac vrea s te considere de mam . Ce, î i stric dou rânduri de îmbr c minte, mam ? C , -h , cine tie când le mai prinzi pe-aici!... Mergi i tu mai g tit la biseric . Uite, chiar azi le scriu scrisorile; i facem i fotografiile. Peste dou zile, trimitem plicurile; recomandate; cu r spus. Le scriu s-aduc i ceva d-ale gurii, “s putem încropi i noi, acolo..., o poman , c ne afl m la blan cu proviziile”.

– i cum o s faci pozele, m z p citule? Onic , e ti nebun! Sunt vie, maic , nu sunt moart ! Nu crezi c se cunoa te?

– Dar po i s faci pe moarta; i la fix! Chiar i pe tine însu i te po i convinge c ai murit, când te-i vedea-tre flori, pe mas ; o candel aprins i câteva lumân ri firave aruncând peste chipul t u o lumin palid . Dar stai, vorbim prea mult i timpul este scurt. Mergi în gr din i vino cu un bra de flori. i pân vii, eu scot din lad c ma a aia alb , lung înflorat , de-am primit-o la nunt ca dar la hora mare. Când vii, te-mbraci cu ea; cu capul gol, descul , o p tur pe mas , tu – sus pe mas , între flori, ii ochii-închi i i candela pâlpând în perete, la cap. S vezi ce poze înduioș toare o s ias ! S vezi ce bine î i st moart ! Nici n-o s -i mai vin s te scoli!

– Doamne, ap r -m i fere te! i de ce cu c ma a ta? i-apoi, de ce descul ?

– Ca s priceap , mam , c nu ai de nici unele: nici de-mbr cat, nici de-nc l at.

– Ptiu! tii c -i merge mintea? i... pân când sosesc ei aici, eu tot a a culcat stau, cu mâinile pe piept?

– Nu, mam ...! Doar acum la pozat i atunci când vin ei.

– i de unde tim noi când vin?

– P i mie unde îmi sunt ochii?

*

Face Omeac pozele, i-apoi scrie scrisoarea; în dublu exemplar :

“Draga mea surioar ,

Scumpul meu cumn el,

Abia de pot s scriu de lacrimi, ceea ce v doresc i vou , care nu m a teptam, i nici voi, ca mama s-o mierleasc , s se duc . Cât a plâns, cât s-a v itat când a v zut c i se apropie, c îi bate în geam moartea!...

« Nu, moartee! Nu! Fie- i mil ! – f cea. Nu pe mine! N-ai tu destule, altele mai tinere i frumoase? Ce faci tu cu o hoa c ? Tocmai la mine te opri i? La una am râț , p r sit de fete i de gineri i uitat ? La una zbârcit ,

ofilit ? Cu mine mergi tu susu în cer, iscusita mamei? Ai ochi format; fii mai istea c tot b tu i atâta drum!... »

Cât v-a srtigat pe nume!... Cum întindea dup ajutor mâinile!...

« Ano! Lenu a mea! » – striga.

Apoi m apuca de mâini pe mime:

« Adu-le Oni or!! M duc i nu le am la c p tâiul meu! Nu-mi mai v d niciodat ginerii! » – ofta într-una.

Apoi o dojenea pe moarte, o înfrunta, îi repro a:

« Ce repede veni i, f usc tur neagr ! Ne-ai prins complet nepreg ti i! Cum se descurc am râtu- sta de b iat, acum? Nu, de îmbr cat; nu de mâncat – s r cie lucie! Cu ce-mi face poman ? Cu ce m scoate, f , în curte? Nici de sicriu nu are bani! »

Sunt cuvintele ei, cumn ele i surioar ! i-i curgeau lacrimile... ca boabele de strugure! i se ducea a a în t cere apoi, i se întrista..., se întrista... – îi citeam pe tot chipul frica de s r cie, dispararea!

Cât i s-a înseninat chipul când i-am amintit de voi, de to i, spunându-i c n-o s ne l sa i! N-a mai vorbit, dar, împ cat , a zâmbit fericit când moartea a întins mâna i i-a închis pentru vecie ochii.

P.S.

V dau al turat dimensiunile pentru sicriu.

Atât.

M rimea la costum, la-nc l mine... cred c-o ti i: 48 la îmbr c minte, 38 la înc l minte.

Punct.

i înc ceva, dac mai ave i r bdare:

Mi-a zis, în via fiind, la nimeni s nu m plâng de s r cie, decât, în rug ciune, Domnului. Dar eu, cap sec, care nu tiu s în secret, uite, v spusei vou . Dar numai vou !!

Semneaz i se isc le te i v s rut printre lacrimi,
Oni or”

Gata fiind scrisoarea în dublu exemplar, Oneac echipeaz în mare grab plicurile; dou ; o poz , o scrisoare – în fiecare plic – i fuga cu ele-n deal, la po t . Recomandate, apoi – clipe de a teptare.

*

Exact a cincea zi, pe sear , în trâmbe fumurii de praf, se apropie dou Dacii ; opresc în fa a por ii, vireaz gata de intrare-n curte. Prima avea deasupra... un sicriu! Pân s deschid Oni or por ile, vecinii s-au strâns to i buluc, mira i, nedumiri i – sicriul le inspirase oroare, fiorii reci ai mor ii. Din ma ini, coborâr cernite, în hohote de plâns, Ana i Lenu a – fetele. Cu coroane i flori, intrar pe poarta mic , înaintea ma inilor, le las pe o mas i, ambele, disperate, î i în bu e pe umerii lui Oni or hohotele de plâns, jalea.

Deschizându-se i por ile mari, Daciile intr una dup alta l sând, pe lâng garduri, lumea cu ochii holba i, nedumerit de moartea grabnic a Anghelinei.

“Când muri, fra ilor? – întreb iritat oapa lui Calonfir, o bondoac trecut de 80 de ani, cu doi, ochi bulbuca i, c prui, nas coroiat, buze parc mereu mirate, aproape f r gât, cu plo tile pieptului atingându-i cing toarea. Azi-s pt mân am vorbit cu ea la gard!”

“Duminic , m i oameni buni, azi-cinci zile, se-nchina

la biseric !” – le vorbi Gic , epitropul; un b trân cam sl bu , înalt, vioi, cucernic.

“Ce b taie de joc i via a asta!... Când nu te-a tep i, te las ! – filosof Chirea a, o femeie trecut de-a doua tinere e, care, cât îi inuse frâiele, mul i b rba i obosise. Cum muri, bre, maica Anghelina, a a repede?”

“ i mie s nu-mi spuie nimeni! ...Ptui! – se f cu par de foc Bolboaca, b trâna care t mâie i trage la mor i clopotele, r mânând dârz -n poarta mic , dat de palan, i pornind s se jeluiasc , mai mult admonestând întep toare: Trebuia toat ziua s fi tras clopotili! Biata Anghelina! D-o seam amândou , i s moar !... Ce mil mi-e d ea! Ea – moart , i Oneac s n-anun e p nimeni !... Oneac ! Popa tie, m ?” – se revolt angajata bisericii.

– F , du-te dracului i hai, închide poarta! – se întoarse brusc spre ea Oneac , plin peste cap de griji. Du-te, s nu te-ncal !

Lumea, în elegând necazul, îl comp timi pe Oneac i plec rânduri-rânduri. Bolboaca – nici în ruptul capului!

– Ptui! Bat -te Dumnez u! Mie-mi spui, m a a? Bolboacii? Angajatei bisericii? Ce, m , o-ngropi ca poc i ii, f r pop ? ia – s n-auz d pop , d clopot, d biseric !

– F , nu m -nnebuni! Tu nu tii române te? Du-te, pân nu- i rup cocoa a! N-am chef acum de tine! Sau... i-a stai! Stai, f , c de mult i-am promis-o!

– Aoleu! ce faci, m , iei paru’?! La “Vedea”, la nebuni, m ! Tu nu mai e ti întreg!

Î i lu avânt Oneac i arunc spre poart parul care îns nu î i nimeri inta; Bolboaca apucase de tr sese iute poarta, i fugea închinându-se i scuipând.

A a sc pând de ea, Oneac merse spre cumna ii i surorile care a teptau ner bd tori pe prispa casei: ele – bocind, ei – tri ti, vorbind ca-n tre cumna i.

– Oniic ! – îl îmbr is Lenu a, sora cea mare. Unde e mama? În care camer ? Este curtea pustie f r ea!

– Cum a putut s moar fr ioare? – se v it i Ana. Tu n-ai fost lâng ea? N-a zis nimic de noi, când a murit?

– Cumnate, – se apropie Titi înso it de Petrache – cei doi cumna i –, noi ducem sub opron sicriul; aranj m mâine, ce trebuie în el.

– i mâncarea, Onic ! – s rir surioarele, încuvinându-se una pe alta. ase coco i, trei ra e... i ce-o mai fi pe-acolo; hai s le ducem jos în beci! Am adus i ceva de-mbr cat: dou costume, dou perechi de pantofi, vreo patru baticuri... C suntem vinovate, fr ioare! De dorul nostru a murit! Puteam s fi venit i noi, cât mai tr ia! Doi ani de când nu i-am mai c lcat pragul!... N-o s ne ierte niciodat ! Iart -ne, fr ioare, tu, în locul ei! Haide i s-o pup m rece, c vie nu ne-am obosit s venim – ofta într-una Ana, sora cea mic .

– Îmm-mergem, mergem, surioarelor – r spunde t r g nat Oneac , a a... ca s -i r mân timp s cugete: a f cut, oare, totul, s nu se dea de gol? Îmm... imediat, surioarelor!

*

În sat se aprinseser toate l mpile. Oneac aprinse i el lampa nr. 8, în tinda celor dou od i din casa mare i – fuga i-n camera de sub fânar unde, pe o mas înalt , între flori, c-o candel aprins , “z cea” întins b trâna. Aprinse

i aici o lampă nr. 5, mai mult chioară, cu o sticlă de oșă pe mână nețarsă, afumată. Lumina slabă abia de pe trunde prin mormanul de flori ce înconjurau pe "moarta". Capul neacoperit al bătrânei, pe rula albă, asemeni cu cîmă, scoteau în relief un chip îmbărnit, livid, "răpus de suferință". Mai erau apoi și picioarele desculte, care veneau ca o strigare a "chinurilor și rîcii în care se zăbătușe" bătrâna și "murise".

Răsuflă urât. Îi invită apoi pe toți să o vadă pe bătrână.

Primii pași peste pragul înalt înălțurile, fetele care, înfiorate de imaginea rece a mamei, îndurbrusc înapoi un pas ducând mâna la gură. În urma lor, instinctiv, apucați prin surprindere, frânarbrusc cumnații.

Oneac înregistră primul succes; îl savura. Primul pas era încununat cu lauri.

– Apropiat-ă, apropiat-ă! – îi invită. Nu vă înfricoșă. E mama noastră; de ce vă speriați? – îi îndemna.

Prima se apropie Leana; merge, oarecum, ovoid, spre chipul întristat, livid al "moartei".

– i-o fi fost dor de noi, micoo! – se tânguia din suflul ei. O fi plâns, o fi fost și bolnav! De câte ori nu ne-i fi a teptat uitându-te în lungul drumului! Doamne! Dă-ne-o înapoi, Doamne, i-o să o vizităm cât de des! Înviaz-o, Doamne, nu ne pedepsi pentru nepăsarea noastră!

La o palmă de Leana – Ana, aplecat mult spre urechea ei:

– Ce, ești nebun, Leano! Fă, tu ești prost? Ai uitat ce-am vorbit, pentru ce am venit? Să o învieze? Nu zi de două ori, că s-au întâmplat minuni! Ai uitat pentru ce am făcut drumul, cheltuielile? Acum este momentul: împărțim totul, până la ultimul fir de ață! Ne întoarcem cu semnătură în bun regul! Avem și lista cu cheltuielile... Să ne despăgubească Onic! Păi frate-frate, dar... tii tu vorba aia!

"Moarta" auzea, înregistra totul cu durere în suflul, și venea, de n-ar fi fost în elegerea cu Oni ori, îi venea să sară, și-i înfigă mâinile în părul Anei. "Doamne, pe cine am crescut!" – plângea inima-n ea.

– Ce dor ne-a fost de tine, mamă! – continua să plângă Leana. Intoarce-te, hai, nu ne părăsi! Te-am suferat mult, mamă! Numai dorul de noi te-a omorât; singur tate! Cine să ne mai dea povești, cine o să ne mai ierte când greșim?

Oneac, ascultând, își simțea în ochii înălțurile; se temea chiar să nu fi murit cu adevărat mama. Se apropie de bătrână și vede licărit în umbră, la colțurile ochilor ei, boabe irigate de lacrimi. Grijuliu, să nu se trădeze cumva bătrâna, o ia sentimental pe după gât pe Leana, o prinde și pe Ana, le trage pe amândouă surorile de-o parte, lângă bătrâna și lor care, solemn, respectau constatarea celor trei frați înmărași.

– E timpul, să mâncăm ceva – le zice cu glas parcă răpus de plâns Oneac. Sunteți lihnii, topiți de drum!

Chiar îi convinge și îi duce sus în casa mare unde însuși, de pus masă, el nu avea cu ce. Reușește totuși să înmulțim de vorbă, povestindu-le despre dorul de fetele al bătrânei, despre a teptările, despre căderile ei triste, a... pe seară, în lungul drumului.

*

Se lăsa grea bezna; deasupra. Leana de mult nu mai trăia sensul discuțiilor. Ochii ei, larg deschiși, priveau prin geam afară, retrăiau amintiri, clipe însoțite de câmpul mama, prin crâng, pe râu, prin lipă și vară. Trănuindu-și durerea, ieșea să plângă afară. Plângea ea, plângea, dar cui să-i spună oful, focul? Beznei? Stelelor? Nu ar înalege-o; n-ar alina-o. Se îndreaptă iar spre mama, spre trupul "neînsuflit" al ei. Întră... dar bătrâna nu mai era pe masă! Iese ipănd:

– Săriți! A furat-o pe mama!

Ieșit afară, în curte; aprind luminile marilor, lanternele – alert! Alarmă generală! Căuți disperate! Fiecare în câte-o direcție: prin curte, după casă, prin grădina pe după glugile de coceni. De nicăieri, nimic. Deodat...

– Stafia!! – strigă disperat de printre glugile de coceni Titi, bărbatul Anei, intrând vijelios în curte.

Cealaltă speria, se strângă toți buluc lângă poarta grădinii, ocrotindu-l pe Titi, neștiind ce să facă.

Din grădina, – în cîmă albă, înflorată, lungă –, despletită, venea încet și schiop tînd bătrâna.

Oneac, intrigat de dispariția în elegerea avută, de căuți disperate prin curte, pe după grajd, pe după casă, și buzna, trece vijelios pe lângă grupul speriat, dezorientat.

– De-o fi să mor, mor pentru mama! – zice și se apropie hotărât de "stafie"; atât cât nici să dea de bănuț, dar să-i poată fi auzit vorbind în oaptă.

– Ce dracu' cu ei, mamă? Ai dat peste cap totul!

– Mă, tu ești prost? Ești nebun? Ce, era să mă piș pe mine? – optește plin de furie bătrâna. Nu e destul că-mi scrântii și piciorul? Că tu... mă cocoșă la dracu-n praznic! Pune și tocmai masă aia-naltă! Tii că-am venit pe brânci? Uite, am spintecat în cîmă; când să mă ridic, am călcat-o cu talpa pe poale, "titi!", m-am pomenit în curu' gol.

– i-acuma ce le spunem?

– Nimic. Mergem, încet în casă; eu – așteptăna, cu mâinile înainte, privind ca somnabulii, tu – cu capul plecat, în urmă, înându-mă de poale; o parte dat peste ailalt. În casă, îmi revin; le spun că-am avut moarte "clenic", a cum plătisem; că sufeream cu inima și-acum mi-am revenit.

Cu bătrâna de poale, Oneac trece, ca cu o mireasă carea-și ținea trena, prin mijlocul celor împietriți și făcătoare, și urcă în casa mare.

– Veniiți! – zice apoi când cu mâna semnă, ieșit pe prispa casei și abordând o mimică de om vîlășit după o ață întâmplare.

Prima care rupe țesătura e bătrâna:

– Mă e foame, mă și copii – zice la general. După trei zile moarte, mă simț lihnit, istovit. Oni ori, vezi mamă, mă e fasole dăia fiartă? O mă fi bun? Acum trei zile, până să mor, tii că se cam acrise puțin; dar când nu ai altceva...

Fetele se privesc în tăcere, mirate. Prima care reacționează, fu Leana.

– Am adus noi ceva măi bun, mamă: ase cocoși, cincira... Astea le gătim mîșine. Pentru acum – patru puși pregătiți la cuptor..., mujdei de usturoi..., castraveciori și

gogo ari în o et; îi luasem s -i avem pe drum, dar cui i-a mai ars de mâncare, când tiam unde mergem, c n-o s te mai vedem vie?

B trâna izbucni în plâns. Leana o îmbr i eaz , prinde s i se jeluiașc :

– Cât suntem de ferici i, mam , c te-ai întors, c i-ai revenit din somnul mor ii! Ce ne-am fi f cut f r tine?

Privind-o insistent pe Leana, Ana î i l s gândul s vorbeasc : “Smiorc ita dracului! i-am spus, f proasto, s nu-i plângi în ureche, s nu-i rogi duhul s se-ntoarc ! Uite-acu; ce-ai f cut!” Apoi, ca i când ar fi a teptat s fie mângâiat , se l s , cu tres rire de copil, îmbr i at , când mama î i întinse spre ea bra ele cu un duios: “Feti a mamei!... Era s nu ne mai vedem! i când m gândesc cât ai suferit... cât de mult î i doreai s m mai vezi m car o dat vie...! Dumnezeule, m i copiii mei, m ! Dumnezeu a rânduit s fim iar împreun ; s vin iar înapoi! Am avut moarte “clenic ”.

Înduio a i, ginerii l crimar .

– Ano, – zise Titi, tâmplarul ce adusese gata f cut sicriul –, cred c a i b gat l zile alea cu bere în beci! Dar uica, vinul...? S-or fi r cit! Aduce i câteva sticle-ncoace; câiva pui f cu i, pâine, ni te cozonaci din ia crescu i, castraveciori, gogo ari... Hai s gust m ceva; s ciocnim câte un pahar, dou , c merit acum s ne i veselim pu in, nu?! Petrache, pentru noi b rba ii, merge-ntâi câte-o uic ; adu damigeana-aia-voastr . Pentru trei zile am plecat, trei zile vreau s chefuim. Oni or, tu ce bei?

– Eu am la rece ni te ceai; respect un tratament; n-o s mai beau. Sunt fericit c mama e iar i printre noi ; m-a bucura dac i-a i da o bere mamei; partea.

B trâna se ridic -ntr-un cot.

– Oni or, mam , stric m noi rânduiala? Iar i-o ia gura pe dinainte? P i... bere, mam , înaintea uicii?

Ana i Leana aduser din beci berea; o lad cu sticle reci, brumate i câteva sticle cu vin negru, gros, de t mâioas . Petrache, so ul Leanei – damigeana cu uic de prun altoit .

Masa începu vesel . B trâna i-ndemna fetele, ginerii s guste, l udându-le uica dulce.

Ana i Leana începur s bea direct cu berea rece. La fripturi, soacra i ginerii o schimbar i ei pe bere.

Dup prima sticl , bătrâna o apuc pe-a doua; o ridic peste în l imea umerilor, apoi... cu priviri duioase, tulburi:

– Prima petrecere, m i maic , de la nun ile voastre-ncoace!... – filosof . (Apoi, toastând) Pentru întoarcerea mea din mor i, copii! Bine c tr ii de-o v zui i pe asta! Te ia moartea s rac-lipit, f r nimic, i te scoli cu de toate: sicriu f cut ca lumea, îmbr c minte nou ... – te treze ti gata echipat, i te apuci de petrecere. Acu’v z eu, pe viu, ce-nseamn moarte “clenic ”, ce cap plin de glagorii a mai avut i la de a inventat-o!

Duse sticla la gur , gâlgâi de cinc- ase ori, apoi... din nou:

– Pentru alt petrecere i mai i! i vara viitoare, i mul i, mul i ani de acu’! Câ i o vrea Dumnezeu! C cu moarte-asta “clenic ”, z u, nu tii niciodat ! E ti la cheremu’ ei! Poa-s te-ncerce i zece ani la rând!

Ana strânse cotul Leanei: “Ne-a tras pe sfoar , Leano!... – îi opti în ureche. Aici e lucr tur ! Îl are p- l de sus! Moare când o vrea ea! Nici gând de semn tur , de împ r eal ! Plec m cu mâna goal ! Chiar dac moare, asta înviaz ! (i, pufnind des pe n ri, înver unat). P i ne mai duce?... Ne mai prinde pe aici ? Mai zici c te-n eleg p rin ii, c te ajut !...”

poesis

Carpatica Literar

Carpaticele file
Au aripi de lumin
i trupul unor zile
De aur divin .

Le-nv luie vecia
Cu unda nev zut ,
Sorbindu-le t ria
Pe strun de l ut .

Sunt pline de mistere
În armonii de spa ii,
Rotesc atâtea ere
Prin nori de constela ii...

i bat în miez de noapte
În Por ile Vis rii
Incandescente oapte
Pe necurinsul z rii.

Seraficele file
În spic de s rb tori
Înve niciri Corylle*
Pe mun ii scriitori.

Constantin Vr canu

Valea iubirii

Ninge-n vale, pe alei,
Vechi arome de iubire,
R spândind parfum de tei
Eminescu-n strai de mire.

Se topesc alunecând,
S rut ri brâncu iene,
Infinitul unui gând-
Fe i-Frumo i vâslind Ilene.

E un farmec de pove ti
În oceanul de poeme,
Unde Codrii Ipote ti
Sting Luceaf rul devreme.

* De la Coryllus = Mare Preot i rege al Daciei.

PE SCURT... CATRENE MINI

PRE . INTERIMAR

E prea de tot:
Fu-nlocuit
Un matelot
C-un matolit!

FABUL

Gra ie nevoii
De câ tig cât apte
Hot râr boii
S importe lapte!

XXX

Racile eterne:
Unii în caverne,
Al ii în taverne,
Ho ii... în guverne!

NOI I DECEDA II

Au pile sus
Cei ce s-au dus...
Noi ce-am r mas
Avem de tras!

SCURT ISTORIE VECH

Turci, ru i, t tari,
Hungari barbari,
i-avizi de bani
„Viteji" romani!

XXX

E alarmant
i degradant.
Când îi ignori
Pe impostori!

XXX

Una ie
apte mie...
Hara o
Democra ie!

„ET VIS PACEM, PARA BELLUM”

Orice-ai face,
Piere zelu:
...Când vrei Pace...
Mergi la Bellu!

SECU...

Vârâ i pe-aici
Tr im i noi
Pocnind din bici...
Pe lâng voi.

XXX

La trudit
ranii,
La profit
Pl vanii!

XXX

Nici acu
Nu-i pot uita...
Ur nu!
Dar scârb da!

XXX

Drag popor:
Prea-s mul i i r i
Ho ii lor
i pro tii t i!

Constantin P un

Buruienile

Nu prea cred c r d cina
Ar putea p stra tulpina,
Dac n-ar avea o rud ...
Ce din când în când o ud .

Lean a

La ar p rea livid ,
La ora era gravid ...
Cât ai zice aca-pac
L-a f cut aurolac!

Diferen de combustie

Unele f r noroc,
Sting ca apa – orice foc!
În schimb altele, de crude
Se aprind i-n paie ude!

Dreptatea

La tribunal ca în eleptul,
Se duse omul plin de draci,
S i se dea, în fine, dreptul;
Dar judele era stângaci!

Existen ial

În minciun se cam tie
Ce-ar mai fi i adev r;
Dar exact ca-ntr-o chelie
Cât mai vezi un fir de p r.

So ul gelos

St pânindu- i bucuria,
Numai soa a i robotul,
Îl incita gelozia:
– Dac-o pup , idiotul!?

Timidul

Toat lumea tura-vura
St ce st i d cu gura,
Numai el, în tot ce face,
St ce st i iar i tace.

Scriptetul

E un mecanism, o roat
Cu un cablu i un trunchi;
Îns este câteodată ,
Cel mai veritabil unchi!

Milionara

Spune-mi domnule i mie,
Contul ei cum se explic ?
– P i, în târg i-n sat se tie,
S-a privatizat de mic !

Cu gândul la tine

Via a mea se-mparte-n două , în realitate-n vis.
Între lacrimi și rouă , nu-i nimic decis.
Care-i una, care-i alta, greu este de spus,
Înspre răsrit am halta, de plec spre apus.

Mă trezesc visând că dorm somn cu ochi deschiși,
Nimic este enorm, iadu-i paradis.
Trec misterele prin mine, clipa-i infinit,
Forma pleacă , fondul vine de când te-am iubit.

Spațiul prefăcut în sferă curge într-o undă .
Stânga este mica eră și marea secundă .
Dreapta este raza fină și ntuneric orb,
Cum e lebdă-n lumină și misticul corb.

Sus devine intangibil, în jos de privesc,
În fața totu-i posibil când "voi fi" primesc.
Cioburi de speranță-mi mână viața fără rost,
Gol în spate și rătăcit când îmi dau "am fost".

Ziua visează întuneric, ars de luna plină ,
Noaptea-n soarele feeric stău trează în lumină .
Universul meu încapă într-un singur gând,
Ce de suspin vrea să scape, de teamă , plângând.

Este gândul ce îmi poartă sufletul spre tine,
Între karm , har, sau soartă din iubire vine.
Uragan înfîșe-n minte și sturnând valori,
Zdruncinând cutume sfinte și furând comori.

Când ajunge de gâște te aura-și senină ,
Din zbucium se liniștește ca pacea divină .
Te mângâie tandru-n cântec de roșii petale,
De la frunte către pântec, spre tălpile goale.

Îmi descântă tinerețea-n susur de izvoare,
Îmi optește frumusețea în blânda chemare.
Lăcrimează cald din plângeri cu parfum de floare,
Care cheamă cor de înger prin suava boare.

Fără, hoțul, de la tine, dorul și rătăcitul.
Unu-l lipește de mine, altu-mi ia trecutul,
Iar când trist mă regăsesc doritor de bine,
Singur supraviețuiesc cu gândul la tine.

Noapte bună , te iubesc

Dă-mi un mesaj cu "Noapte bună !",
Dă-mi un mesaj cu "Te iubesc!",
În vise ce răsărit din lună
Pe tine doar să te găsesc.

De pleci, dragostea mea război ,
Destinu-și pune-n neferesc

și nu vei ști nici "Noapte bună !"
și nu vei ști nici "Te iubesc!".

Îmi torn pe pleoape "Noapte bună !",
Îmi torn pe pleoape "Te iubesc!"
și-i cântă din diafană strună
Pentru sărutul ce-l primesc.

Ca pașările ce se-adună
La cuib, din zare când sosesc,
Din zbor așteaptă un "Noapte bună !",
Din zbor așteaptă un "Te iubesc!".

Dorești în patimi "Noapte bună !",
Dorești în patimi "Te iubesc!",
Când zeul Răsărit să apună
și gândurile se unesc.

Din stele vreau să-și fac cunună ,
În raze ochii să-și privesc
Când îmi vei spune "Noapte bună !",
Când îmi vei spune "Te iubesc!".

Te regăsesc în "Noapte bună !",
Te regăsesc în "Te iubesc!"
și îți cunosc tu adori cum sună
În versurile ce-și optesc.

Când inimile se-mpreună
și dragostea-i un drum firesc
"Te iubesc!" este "Noapte bună !",
Iar "Noapte bună !", "Te iubesc!".

Scânteia dragostei

Iubită mea, ce vii de peste dealuri,
Cu ochii de smarald și pământul corb,
Până acum am trăit ca un orb,
Plutind hai-hui pe ale vieții valori.

Lumină mi-ai trimis, ce m-a chemat
La sânul tău și-mi odihnesc plătirea;
De-mi curea de himere amintirea,
Mă mântuiește de-al patimii păcat.

În dragoste-mi oferi doar fericire,
Mi te dăruie-ți mie ca femeie,
Culegi din bolta nopții-n trup scânteie
și nu-mi ceri alt nimic decât iubire.

A fi nebun și nu accept femeia
Ce pentru mine îți schimbă viața,
Cu zâmbet îmi aduce dimineața
și îmi scrie cu lacrimi odiseea.

A fi nebun de n-avrea și iubesc
Femeia ce mă alintă și mângâie
Fără să îmi pun pe viață frâie
și mă roagă pentru ea și ți iesc.

Mi-ai arătat ce-nseamnă să iubești
și totdeauna-mi spui că tu mai mult;
Vrei să-mi domoli al vieții greu tumult,
Cu nopți dulci tu mă ții în duiești.

Te voi schimba la trup și în gândire,
Vom pastela sufletele-n culoare,

Ne vom uni pe drumul către soare
și vom uita de timp și amintire.

Secretul vieții tale-l voi ghici,
Cu flori de câmp îți voi picta portretul,
Susurul apei va cânta sonetul,
Ca diamantul te voi ține lefui.

În zâmbetul tău o să te prefac
și vom trăi o viață ca-n poveste,
Ce-a fost odată, de-abia acum este,
Când vei purta în păr floare de mac.

Povestea noastră s-a înfiripat
Între două suflete-nșingurate,
Cu greu în această viață încercate,
Dar care în iubire s-au sudat.

și va dura-n etern sau până când
Vom reuși să ne păstrăm scânteia
Pe care și barbatul și femeia
O poartă-n trup, în suflet și în gând.

atelier

*O rubrică nouă, consacrată proiectelor editoriale
în care sunt angrenați colegii noștri.*

Profesorul Vălcănuș canu va preda “Lecția de istorie” și diasporei!

Se lucrează asiduă la traducerea în limba engleză a celei mai recente apariții editoriale a profesorului-poet-patriot Constantin Vălcănuș, intitulată după cum bine se știe “Lecția de istorie”.

Ambițioasă *challenge* a fost asumată de către Ion Vlăduț, profesor universitar, stabilit la Miami-Florida (S.U.A., *of course*), un apropiat al filialei argene a L.S.R. Așa încât, viitoarea ediție a remarcabilei opere a colegului nostru va fi una bilingvă.

Spre ilustrare, câteva poezii.

THE CHAIN OF UNION

The Human chain is wonderful.
The chain is silver and gold, and steel for cannons
Melt in the Cross and Trident held in Neptun's hand.
The human chain is wonderful.

There is a destiny for each human being,
But in the chain are all the human destinies
Tied altogether like in Temple of Hiram, and
A unique Big-Ben strikes for all of them.
In every human being abides a destiny.

Lanțul de Unire

E o minune lanțul omenesc,
Argint și aur, chiar o el de tun,
Topite toate într-un dar ceresc:
Tridentul-cruce-n mâna lui Neptun.
E o minune lanțul omenesc.

În orice om există un Destin,
Dar într-un lanț destinele sunt toate
Unite ca în templul Hiram
și-un singur Ornic pentru ele bate.
În orice om există un Destin.

ROYAL ART

In a pure Geometry,
We'll spend our years;
Agora will be the school,
With a tablet of sand; whereas
A circle'd runs around us,
Like an aura of Divinity;
The chuckle of the Pyramid
Smiles in blue of Egypt,
To spin a secret thrill
Through piles of bones.
Beams of equations
Give light for our flight, and
The Golden Number
Is emblem and shield.
Pythagoras of Samos
Is Commandment and Law.
Hidden underneath,
He is the Sun of Righteousness
The Templers have labored.
The Triangle is the Being and
The Wisdom of the Life;
The Divider is the Light
Sieved in the air by Voltaire,
And by heavy snow, as I know,
A legendary art, in our soul,
To cover wonders
In all space between Terra and the Heavens.
It is the trowel that joins the world of ours
To the Word of other hours,
To the wall of other light,
And as it might
Join all the scenery
To the light of a greater mystery.

Arta Regal

În Geometrie pur
Ne vom petrece anii,
Agora ne e coal ,
Cu tabla de nisip;
Un cerc ne înconjoar ,
Cu aura-i divin ,
Surâsul Piramidei,
Albastru de Egipt.
Misterii se anin ,
În jocuri Eleusii,
Torcându-ne prin oase
Fior necunoscut...
Sclipiri de ecua ii
Ne lumineaz zborul,
Iar Num rul de Aur
Blazon ne e i scut.
Pitagora e legea
Ascuns în adâncuri,
E soarele drept ii,
Urcat în templieri,
Triunghiul e F ptura,
În elepciunea vie ii,
Compasul e Lumina
Trecut prin Voltaire.
Înz pezim în suflet
O Art legendar ,
Ce minuneaz totul
Între P mânt i Cer,
Mistria ne une te
Cu lumea de-alt dat
i zidul de Lumin ,
Din Marele Mister.

ODE TO MASONS

You, great masters that handled the chisel yield
To carve badges, in the light of the centuries departed;
You, morning stars and builders of time emanated,
You've got the Geometry in yourself, as well as on the shield.

You've polished a murus dacicus in high mountains of snow,
You've depicted it in a very Romanian Brancoveanu's style,
To last forever on scaffoldings of ballad, and meanwhile
To contain the entire sanctuary of the royal blood to go.

You've built this way not only a country, but the entire world,
A world in the underground of the brother Hiram,
And in the sacred stone of the holy Jordan.
You've build by your holy sacrifice on the history scaffold.

Od pietrarilor

O, me teri mari, d ltuitori de steme
Plini de lumini, din veacul nev zut
i voi luceferi, ziditori de vreme,
Cu geometria-n suflet i pe scut

Ce lefui i în mun ii de z pad
Un murus dacicus brâncovenesc,
Înve nicind pe schele de balad
Tot sanctuarul sângelui domnesc.

Prin jertfa sfânt , multimilenar ,
Zidit -n taina fratelui Hiram,
A i ridicat pe umeri, nu o ar ,
Ci lumea-ntreag -n piatr de Iordan.

THE WALL

While many others were erecting castells,
We built modest forts made of clay;
While many others were erected churches,
We said prayers standing below the holy sky;
While many others were erecting citadels,
We sowed seeds by our heels, for constellations,
And for our nation, roads of stars we also sowed;
While many others were surrounded by rock-towers,
We built towers of our bodies, to defend ourselves;
And by the blue walls of our blood,
We were able to defend our human-body-towers;
For all of the above have been done
In the memory of Trajan, The Emperor.

Zidul

Când al ii ridicau castele,
Noi în l am cet i de lut;
Când al ii ridicau biserici
Noi ne rugam sub cerul sfânt;
Când al ii ridicau palate,
Noi cu c lcâiul sem nam
Semin e pentru constela ii
i drum de stele pentru neam;
Când al ii se-n gr deau în ziduri,
Noi zid de trupuri ridicam
i ap ram i-acele ziduri,
Cu zidul sângelui, de neam...
Cu zidul sângelui albastru,
Înve nicindu-l pe Traian.

Un fragment din viitorul roman intitulat,
provizoriu, „Pilot i june-prim”.

Nicolae Cosmescu

Final tragi-comic

...Suntem în plin desf urare a “Criteriului Montan”, cea mai galonat competi ie rutier a sezonului, penultima rund a campionatului din acel an. An în care Daniel “Dan” Suciul mai avea înc anse s - i p streze titlul. Cu condi ia s termine pe podium această întrecere de mare prestigiu. Care, pe undeva, era i un atu al s u, fiindc se desf ura pe melagurile natale. Drumuri pe care le cuno tea cu ochii închi i. De aceea nici nu- i f cea mari probleme în privin a calit ilor lui Vlad Hanganu, noul s u navigator. Mult mai pu in experimentat decât precedentul, Puiu Caban.

Proba pe care tocmai luaser startul în cea de-a doua zi a raliului era una de o simplitate ce friza banalul: câteva linii drepte extrem de lungi, racordate prin viraje de mare vitez . Nu te solicitau i nici nu te obligau la fapte de vitejie, fiindc nu se puteau face ecarturi de timp semnificative fa de principalii adversari.

– ...1200 înainte, urmat de stânga cinci cu aten ie, auzi “Dan” în c ti dictarea celui din dreapta sa, dup ce ie ise din ultimul viraj.

– Ok, r spunse pilotul.

Practic, dictarea era o formalitate. Vedea panglica lung de asflat din fat bolidului s u, pe care acesta o devora cu voluptate, gra ie piciorului care ap sase la blan pedala de accelera ie.

Asfaltul, de i se uscasc dup ploaia u oar de var din noaptea precedent , avea o compozi ie ce-l f cea u or alunecos. Lungimea liniei, virajul, dar i precaritatea aderen ei pe care o putea conferi în anumite condi ii îmbr c mintea drumului, fuseser notate cu grij în caietul navigatorului. Aceasta era semnificatia acelei “aten ii”, cu care Vlad î i încheiase dictarea.

Linia dreapt fiind mult prea lung , acesta nu mai avea ce s transmite pân ce treceau de curb . Chiar i dac ar fi închis caietul, pilotul tia continuarea pân la finalul ei.

În ma in , singurul lucru ce se mai f cea auzit era doar sunetul isteric pe care un motor de ras îl elibereaz când e în ture multe. Deodat , “Dan” î i d seama c merge de prea mult timp cu accelera ia la blan .

Întoarce instantaneu capul spre navigator s vad de ce nu-i vorbe te, de ce nu-i spune ce urmeaz , i r mâne stupefiat! Acesta era “deculpat” de la eveniment. Privea apatic, aiurea, a teptând trecerea virajului pentru a- i relua “munca”. În lipsa unui mesaj, pe care îns îl primise, pilotul constat c trecuse deja de punctul în care trebuia s amorseze frânarea. O face acum, mai viril decât era normal, dar ma ina se apropie vertiginos de un viraj din care numai printr-o minune putea ie i cu bine.

– Încearc s “prinzi” virajul, strig Hanganu, adus la realitate de violen a frânării.

– Pân aici ne-a fost, r spunse pilotul, dup care trase o înjur tur scurt .

“Dan” a încercat imposibilul, dar automobilul a început “s plece”.

– ...nu cred c o mai pot ine pe drum, mai apuc acesta s spun , în timp ce cu deosebit m iestrie, încerca s controleze derapajul atât cât se putea. Ba chiar a reu it, printr-o ultim i superb manevr , s pun ma ina “de-a latul”, cu fa a spre interior. Era singura solu ie, de i, la viteza înc mult prea mare pe care o avea, existau pu ine speran e s r mân pe drum. Dar i-a zis: “vom ie i afar i gata”. De mult timp îl urm rea un astfel de gând negru. Sim ea c odat i odat tot nu va sc pa de accident. Era cumva ca pilo ii care “alerag ” la Indianapolis. Unii dintre ei au lovit deja zidul, celorlal i le va veni i lor rândul s -l loveasc . Nimeni nu se poate sustrage unui astfel de contact. Îns , niciodat în lunga sa carier , Suciul nu s-a confruntat cu evenimente grave.

Nu i-a terminat bine gândul, c ma ina “a zburat” afar la mare vitez . i poate c se întâmpla ca-n gândul optimist al acestuia, dac nu avea parte de un contact intim cu un rest de copac proasp t t iat, ce fusese retezat la vreo treizeci de centimetri deasupra solului! Impactul a fost devastator, declan ând imagini de adev rat *horror*. Roata stânga-fa , cea care a încasat ocul, s-a pliat în urma nefastului *rendez-vous*. A penetrat violent plan eul, rupând instantaneu ambele picioare ale pilotului. Mai departe, ma ina a decolat pur i simplu, zburând haotic, f când nenum rate r suciri, împr tiindu- i componentele pe mai bine de 70 de metri de la locul sinistrului impact. Dup care a c zut într-o pozi ie perfect vertical , dar pe partea din spate. Pe care a înfundat-o pân la nivelul ro ilor. i a a a r mas.

Nenorocirile îns nu se sfâr iser . A urmat un alt incident par iv. Uleiul din transmisia devastat , a intrat în contact cu galeria de evacuare i s-a inflammat, declan ând un incendiu ce putea deveni fatal pentru cei doi ocupan i, r ma i captivi în habitacul. Noroc cu Gavril , un alt pilot, care abandonase tot pe acolo, i acum privea trecerea celor r ma i în curs . Împreun cu câ iva figuran i curajo i, au dat fuga i au pus ma ina în pozi ie “fireasc ”. ocul încasat la acest ultim i “domestic” contact cu solul a fost la fel de îngrozitor pentru “Dan”, aflat deja în mare suferin . Cu toate acestea, de i avea o îngrijor toare imagine asupra sa, a avut puterea s -i dea extingtorul lui Gavril i s coboare singur pe u a din dreapta. Numai el tie cu ce eforturi a izbutit. Navigatorul s u sc pase doar cu mici zgârieturi. Dar starea de oc în care se afla l-a f cut s se pr bu easc imediat ce a coborât din ma in .

Spre norocul lor, o ambulan a sosit rapid la fa a locului. De aici, îns , începe perioada comic .

În ambulan a fost urcat nu doar Suciul, ci i Hanganu, colegul acestuia. Care a avut nefericita idee s scoat capul pe u a lateral , s strige ceva la cei de lâng ma ina demolat , exact în momentul în care oferul salv rii “o trântea” cu for . A a încât, de i sc pase teaf r, navigatorul a încasat o serioas lovitur la cap! i aceasta nu a fost tot. Mergând pe câmp, pe denivel rile acestuia, o valiz metalic din dotarea ma inii se dizloc de la locul ei. Iar în c dere, nimere te tot în capul nefericitului navigator! Al c rui calvar p rea c abia acum începe. Pân la a ajunge pe osea, asistenta medical are ideea de a-i face o injec ie de calmare aceluia i individ. Cel care încasase lovituri în cap. Numai c , hârtoapele îi pun mari probleme, încât momentul ales pentru în ep tur este total aiurea. Un hop ap rut în calea ma inii face ca acul s dispar integral în mâna pacientului. A a se face c cel care se v ita mai mult, nu era “Dan”. Care, de i în suferin , abia s-a putut ab ine s nu râd . Oricum, situa ia sa era nu doar grav , ci chiar disperat . Trei luni au fost necesare pentru ca personajul nostru, Daniel Suciul, s ias din spital pe propriile picioare. A fost o adev rat minune, posibil numai fiindc a avut ansa s g seasc un medic priceput.

E drept, a pierdut titlul în acel an dar, ca oricare sportiv adev rat, nu s-a gândit s - i pun cap t carierei. Destinul s u în aceast disciplin mai avea destule “de spus”.

Pân la reluarea ostilit ilor, “Dan” se a eaza deseori în fotoliul confortabil din biroul de deasupra garajului, i î i aprindea cu mi c ri lente, atent controlate, o pip . Din care trage cu voluptate, în timp ce î i prive te trofeele expuse pe peretele din fa a sa. i, de fiecare dat , conchide, pentru sine: “Ce vremuri..., ce curse..., ce femei... !”.

Fragmente din volumul în preg tire
“Trompetist la curtea scriitorilor”

Gabriel PETRIC
„Jarul din z pada sclipitoare”
– **Revederi cu NOICA** –
Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2009

Evocarea unor episoade petrecute în compania lui Constantin Noica reprezint momentul reconfortant al unei lecturi. Încetul cu încetul i se dezv luie omul locuit de un spirit înalt, mult prea popular decât statura sa intelectual , care îi acord o sincer i suficient aten ie încât s excluzi disconfortul staturii tale de înv cel.

În jurul lui Constantin Noica au gravitat foarte mul i tineri care, la vremea unor r spântii în via , întâlnirea cu filozoful a avut rol determinant. Cine a putut s fac fa exigen elor sale a rezistat sub presiunea înnobil rii spirituale, iar al ii au r t cit, g sindu- i drumul venit a-l parcurge, în alte direc ii.

Din volumul evocator „Jarul din z pada sclipitoare” descoperim fascina ia întâlnirilor cu Constantin Noica, cota înalt-spiritual a culturii române ti, turnul de filde al filozofului fiind accesibil tuturor. Selec ia o f cea bagajul

Nicolae Eremia

de cuno tin e, aplecarea sincer spre cultur , i nu în ultim instan , exigen a manifestat cu elegan a filozofului, lefuitorul unor genera ii s lb ticate de lipsa elitelor culturale veritabile.

Întâlnirile de la P ltini reprezint , pentru genera iile care trebuiau s capete imunitate împlinit spiritualice te i util pentru viitor, refugiul în spa iul cultural cast din jurul lui Noica, în ciuda unei situa ii politice din ar care aducea spiritul la „rigurozitatea” Cânt rii României.

Din „cuvântul înainte” semnat de Marius Iosif afl m despre „bucuria lui, bun tatea, generozitatea cu care se deschidea în fa a tinerilor, toate vorbesc de o iluminare tr it în însu i actul crea iei ce se identific cu reg sirea i refacerea patriei pierdute”.

Întregul volum are o structur simpl , bazat pe relat ri despre întâlnirile cu filozoful, i pe coresponden . Fiecare capitol dezv luie taina unor scurte epistole

adresate de Constantin Noica lui Marius Iosif, Gabriel Petric, Dorin Tefnescu, Mihai Carata, Virgil Diaconu, dar i evocarea unor întâlniri dintre Noica i majoritatea celor de mai sus. „Te avertizez îns c cer mult de la un tân r de ast zi” (C.N. c tre Marius Iosif, 12. 01.1981), „A veni i eu cândva la Sighi oara dac în afara întâlnirii cu dumneata, ai putea s -mi prezin i unul sau doi tineri cu voca ie cultural deosebit , pân la 25 ani”. (C.N. către M.I., 9.02.1981). Iat i câteva spicuri din „revederi”: „f r german nu faci nimic. Nu po i în elege limba român ... cum ai putea face filozofia culturii române ti f r s -i fi citit în original pe scriitorii i gânditorii germani?”

Un lucru interesant îl afl m din relatarea din 6 noiembrie 1981 cu ocazia lans rii, la Sibiu, a c r ii lui Constantin Noica, „Devenirea întru fiin ”. Aici, nu elogiul adus editorului sau gazdelor este important, ci faptul c , atunci, a fost propus pentru prima dat , „Mutarea capitalei culturale la Sibiu”, deziderat împlinit dup intrarea României în Uniunea European . Tot în acel an, 1981, toamna, cu ocazia lans rii „Ontologiei”, Noica rostea ideea sa mai veche, aceea c ar putea exista dou zeci idoi de tineri geniali în ara noastr (unul la un milion) care ar trebui ajuta i s poat crea”.

Fiecare întâlnire decurge parc dup un ritual, investigând cum î i umple un tân r „orele zilei”, cum le organizeaz , apostrofându-l când consider c î i dedic prea mult timp pentru preocup ri „minore”: - „dou ore pe zi le dedici muzicii? Ce- i ofer muzica?” – „muzica nu e spirit!”. În celule ieșite dintr-o încurc tur i d în alta. Îl pune pe gânduri pe Noica amintindu-i de Bach i în elege c începe s se retrag în tainele sale: „la vârsta mea (78 de ani) am optat a încheia f r muzic , r mânând doar la „muzica nesigur a cuvintelor”. Convorbirile reverbereaz în scrisul lui Gabriel Petric, chiar la ore târzii, când Noica îi spune „noapte bun ”. Asta în elegem din eseul „despre carte i c rturar”, *furat* parc din visul filozofului. Noapte bun , Maestre!

George VULTURESCU „ORB PRIN NORD”

Editura PARALELA 45, Pite ti, 2009

George Vulturescu scrie versuri pentru cei care tiu c , sub hlamida de cea , poetul î i desferec vocea, strigând disperat când oamenii îl confund cu îngerul. Cel ce- i dicteaz cuvintele nu- i d r gaz de odihn , iar el scrie pân desz vor te versul.

Ai sentimentul c în fiecare moment urm re te metamorfoza crea iei, cuvintele interac ioneaz i se „întind peste lume ca un nor radioactiv”, antrenându-te într-o s rb toare care cinste te ocrotitorul poeziei. E ti tentat s cau i în l untrul t u, s vezi dac nu cumva exist , chiar i într-o stare latent , un poem pe care tocmai l-ai împrumutat sau care, deja, locuie te în tine. „Dar poemele nu apar prin descenden , prin sciziune, ca râmele/ fiecare cuvânt al lor e nou/ te cutremuri în fa a lui/ de sub cangrena pielii/ de pe amintiri/ el dezgroap copilul/ din noi”.

Percep ia vizual a lucrurilor nereale d aparen a încifrii i scoate în eviden materia fl c rii pentru „a vedea chipul desc rnat al beznei”. Poetul duce pe umeri „grinzi de texte” pentru c îi repugn stilul siropos al vorbirii curente i se încumet s priveasc spre m re ia i t cerea creștelor.

„Ochiul orb”, întâlnit frecvent, este o coordonat care indic nordul spiritului, „nordul este când vezi” altfel, ochiul orb, „este egal cu noaptea”, cu necunoa terea.

Nordul i ochiul orb str bate, obsedant, scrisul lui George Vulturescu tr dând temeritatea poetului în spa iul înconjur tor.

Adrian Alui Gheorghe „O dram la vân toare” – Antologie de poezie (1985-2008) – Editura PARALELA 45, Pite ti, 2008

Deschid cu ner bdare cartea, ademenit de renumele poetului dar i de faptul c ni se înf i eaz o antologie, în regia autorului, cuprinzând evolu ia liric de peste 20 de ani. Din capul locului m încearc un disconfort produs de faptul c fasciculele c rii se dezmembreaz la cea mai mic r sfoire. Editura, dup cum vede i, este una de renume i m întreb dac am avut parte, tocmai eu, de vreun rebut. Sunt atent la numerotarea paginilor i cercețez fiecare poem, cu o oarecare u urin dislocând, pe rând, filele. Nu este acesta detaliul cel mai important al c r ii. Din „nota autorului” am în eles c dispunerea textelor este în ordine invers apari iei lor în volume, adic de la *Gloria milei* (2003), la *Ceremonii insidioase* (1985), în scopul redescoperirii emo iei îtoarcerii în timp. Adrian Alui Gheorghe este un poet care se bucur de taina cuvintelor, iar în crea ia sa, nu organizarea poemului este prioritar ci muzicalitatea unei simfonii moderne, care concur la producerea unui efect sonor aparent disfunc ional, i care ilustreaz o lume abstract . În poemul „Hai, Reiner!” locuitorii unei lumi „care se înghesuia s urce în cer”, se tocmeșc cu moartea i stabileșc o ordine aleatorie. Dac Paul „descarc luna în curte”, sau „doarme cu femeia lui”, „îns mân eaz cu nisip câmpiile de la est... ”ori este „în târgul de câini s -i înve s urle ca oamenii”, moartea îl p suie te luând în schimb pe Reiner, Ezra, Dimitrie, Federico, Iacinto, Carlos, Piotr,... Paul va urca în cer dup ce î i va termina treburile prin curte, dup ce îns mân eaz p mântul. Pe ov itorul Reiner, nemul umit de ordinea urc rii la ceruri, moartea îl îmb rb teaz spunându-i: Cântecul „trece prin gu a unei p s ri ca un glon / nu tii în sângele cui se va opri”.

P r ile componente ale antologiei, sunt str b tute de imagini descompuse cu subîn elesuri, iar gravitatea lucrurilor ce se întâmpl pe lumea aceasta îl determin pe poet s se „sinucid prin cuvinte”. Poemul „Gloria milei” împrumut titlul volumului i pare inspirat de atmosfera i modalitatea de exprimare a lui Nichita St nescu sau poate reprezint un omagiu adus acestuia. Un alt sentiment, al rat rii crea iei perfecte, se reg se te în poemul „*Omul giruet* ” unde poetul, ca ucenic al Domnului în atelierile crea iei, este nemul umit de neputin a cu care z misle te

„fiin ele” din lutul amestecat cu sânge, pentru că lumea pe care „o descrie” nu-i aparține și nu-i lumea care „înfățișează” muștrul de cuvinte de pe limbă”. Omul giruet este un poem epic al cărui narator exprimă dialogul cu Divinitatea și cu „negustorul de timp”, „cel care cumpără și discernă mânt clipele tuturor”: „timpul plicticos al funcționarilor. Clipele profesorului de pian/brusc inspirat de carnea universală a unei adolescente/ care respiră zgomotos cu inima. Timpul bancherului/ care vrea să bată efigia destinului pe ambele părți ale monedelor/. Orele de calcar ale bolnavilor. Secunde/condamnațiilor la moarte”, etc.

Poemele selectate sunt repere în discursul liric al poetului, exprimă întâmplările adevărate sau imaginare ale personajelor, iar *moartea, timpul și Divinitatea* fac parte din scenariile lui, așteptând ca în viață să se întâmple ceva copleșitor. Visele furnizează energia unei *lămpi* astfel că, dacă nu visezi, „un întineric groaznic se întinde/ jur împrejur încât viața nu mai ține în ce parte/ și-ți mișcă oldurile uriașe, mruntaiele ei pline/ de hrană putred, fruntea nădușită de sărutul lipicios al morții...”.

Tot astfel cum ar fi modelat bibelouri de duzină, autorul

aruncă vechile tipare și construiește liber modele-poem unicate. Chiar dacă nu toate, majoritatea trădează pofta de noutate a lucrătorului în cuvinte. Ca să demonstrăm formula de lucru a poetului ar trebui să reproducem câteva poeme dar, spațiul nu ne permite.

Vă sugerăm „Luciri de pe blana pisicii” (p. 109) și „Descoperirea numelui” (p. 116).

Poetul simte pustiul din propriul suflet și constată că este prea târziu să mai îndrepte ceva într-o atmosferă care îi provoacă repulsie. Mijloacele de exprimare, alt dat cu virtuozi lirici, sunt înlocuite cu expresii, intenționat lipsite de armonie, cu o sonoritate neplăcută, dar acesta este modul de exprimare al gândirii sale în relație cu existența obiectivă. Celebrarea victoriei asupra morții o face împreună cu toți combatanții jocului devenit obișnuit, jocul provenit din viață, „trecând prin miezul cald al amintirilor” unde, „ferestrele luminate în jur” dau garanția că moartea este la locul ei. Antologia de poezie „O dramă la vânzare” combină artistic narativul realist cu ficțiunea și reveria, sugerând întâmplări din realitatea înconjurătoare.

Trei poeme în proză fac parte din cartea în lucru intitulată **“Tuatara”**.

Daniela-Gabriela Voiculescu

mar ipan și levnic

trec lampioanele, trec visele... „te înfrâng în brațele te leg, adormi iubita mea, te sarut!” pâine cu ampanie, artificii cu lampioane... trec lampioanele, trec visele! „a face dragoste cu tine tot timpul!” miroase a femeie, a Anana! „e de la tine. e de la tine, iubirea mea! miroși a mar ipan și levnic, a cumin și ghimbir, a ofran și floare de lotus...” întinde-te peste mine! „și în tine!” te strig! „Alain!” ești doar tu... „doar eu, iubirea mea! doar noi.” curg! cine mă mai oprește? „și plouă, și plouă...” adorm. „noapte de mătăse.”

mi-am luat primule galbene. i-am aprins candelă de dor. „fostul și viitorul.” turmalin, rubin și chihlimbar! „te iubesc, la mulți ani!” hai să număr măruri! „într-o nuțiu care sear / într-o nuțiu care var / într-un nuțiu care sat / sub un nuțiu care pat...” renul are nume! Ana... e ren! și fularul e verde! unde e Ana, Daria? „e cu mine!” și sania se aude, e ca un fir de jazz! Mike Godoroja... „și-am spus că din greșeală ai să plângi, sufletul meu! din greșeală ai să plângi, sufletul meu!” și sania tricotează... jazz! „da, e numai ploaie trecătoare! amândoi să fim... iar și cer senin!” Ana are fular verde! unde e Ana, Daria? „e cu mine!” Ana... e ren! e o iarnă tricotată cu primule galbene și candelă de dor! „să te îmbraci bine, că o să fie tare frig!” trec lampioanele, trec visele... „sunt albatros și iubire!”

fostul și viitorul... „doar eu, iubirea mea! doar noi.”

cu pantofii în mână

două migdale, trei sardale, patru linguri de țărță... a dat soarele, pământul nu mai e alb... ceaiul e auriu.

gâlbenele, peșteră, sunătoare și muștel. portocale la fereastră, iubire în suflet. te iubesc, te iubesc, te iubesc... mi-e dor de tine, bărbatul meu! karm cu miez de alun. soartă cu al nepurtat. oftă cu sarut pe frunte... ametist fațetă. te simt, semeni cu lacrimă de miră a icoanei ce mă privește neîncetat. verdele aleargă... „ce faci, de ce și-ai scos pantofii?” verdele există... „și-ai luat pantofii în mână și alergi prin iarba!” i-mi vând zâmbetul, i-mi vând lacrimile, i-mi vând timpul... și țărță e acolo, în patru linguri de țărță! doar tu îl auzi, Alain! soartă cu al nepurtat.

stau și respiră galbenul din primul. mă inundă portocaliul unui vâiet intim. apoi febra neagră a sabiei tale... și tresară! cel mai frumos psalm e cel din oaptele tale, din chemarea ta, din așteptarea pe care o legeni în visele tale... Alain! al roșu, sângele luminii... iubirea trecerii. eu trec în tine, tu treci în mine, zborul violet al lui yin și yang.

cărbuși de filde

„mă mai iubești? unde?” în cabina sufletului. „ai telefon în cabină?” orice cameră are o notă de rezonanță. dacă o găsești, și scoți nota respectivă, începe să vibreze! „pas rea a fost obligat să zboare!” mi-a crescut și a doua aripă, dar nu o simt! „vântul suflă cu lumină...”

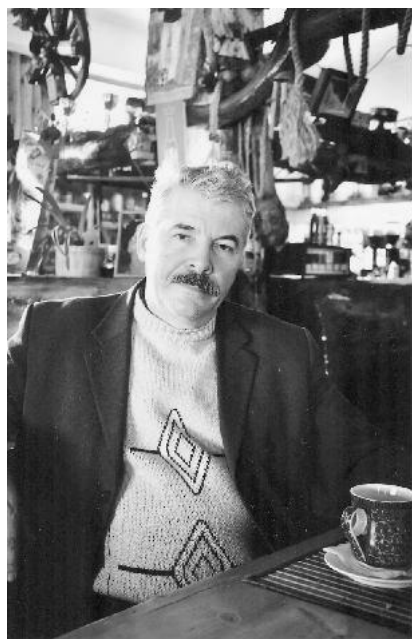
taxi, mandarine, alb și negru... noi și cântecul mării... pântecul meu și o ploaie din potopul gândurilor tale! e prima dată când așculi vulcanul din mine! mă iubești. sânii mei, cărbuși de filde, calmi și plini de psalmi... mă

s ru i cu cel mai frumos urlet de dragoste! vrei din ce în ce mai mult, pân ce karma î i sfâ ie m tasea pe care adoarme luna! ne trezim îmbr i a i, într-un destin trepidant... flori de busuioc, cire e violet i pere cu aripi de pesc ru i! marea ta e în mine, mine, mine... ecoul ultimului cântec!

despre noi

CONSTANTIN V R CANU

Am primit euharistia luminii în balan a anului 1951, 11 octombrie, în ora ul ce- i leg na amintirile pe firul de legend al Arge ului voievodal.

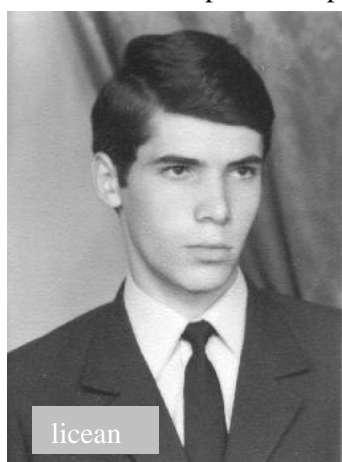
Copil ria am petrecut-o în casa p rinteasc situat în cartierul din nordul Pite tiului, unde am locuit împreun cu p rin ii i fra ii.

Lumina c r ii am primit-o la coala din cartier (unde am fost coleg cu talentata

poet Mona Vâlceanu). Aici am descoperit frumuse ea orelor de literatur ale profesorului Ion Georgescu.

Anii de liceu petrecu i la Colegiul Na ional „ Ion C. Br tianu” (pe atunci Liceul „Nicolae B lcescu”) au însemnat începuturile mele literare i gazet re ti, debutând cu versuri în revista „ *Ml di e*”, nr.7/1968, unde, timp de 3 ani m-am format ca redactor, secretar de redac ie, i redactor- ef, sub atenta îndrumare a profesorului meu de limba român , talentatul formator Constantin Fulgeanu. Totodat am fost fascinat de orele de istorie ale profesorului Matei Iulian.

Studen ia m-a norocit cu ali mentori de seam , scriitorii Ion Apostol Popescu i Serafim Duicu. Am

licean

devenit colaborator i redactor al revistei Institutului Pedagogic de 3 ani din Târgu-Mure , unde urmam Facultatea de Filologie-Istorie. Am îndeplinit func ia de *redactor- ef adjunct* (1971-1972) i *redactor ef* (1972- 1973) al revistei „*Athenaeum*”. Aici am câ tîgat primul concurs de crea ie literar (poezie) pe Centrul Universitar Târgu- Mure .

taxi, ramuri de salcie, stele i vin... piersici i topaz... fug în portocaliu, cum fuge focul în pietre turcoaz! beau lini te cu iarb de smirn ... inorogul e ca vanilia cu fluturi de ment ! rîndunelele ne fac cas , iubitele! cât mai aproape de ape!

Am frecventat cenaclul literar al revistei „ *Vatra*” (în compania scriitorilor Romulus Guga, Mihai Sin, Zeno Ghi escu, etc). Am participat la activit i de culegere de crea ii folclorice pe Valea Mure ului, al turi de mentorii mei.

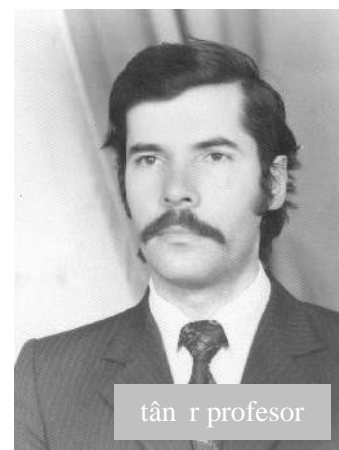
În paginile revistei târgumure ene ne-au onorat cu prezen a scriitorii *Nichifor Miha a*, fost student al lui Lucian Blaga, autor al volumelor de versuri „*Oglinzi paralele*” i „*Bilete pentru imagina ie*”, *Ion Apostol Popescu*, autor al mai multor volume de versuri i al c r ilor „*Icoanele pe sticl de la Nicula*” i „*Basmele armene ti din Transilvania*”, *Gheorghe Bobei*, rapsod popular din *B rb te ti-Vâlcea*, fost student al lui Mihail Dragomirescu, *Serafim Duicu*, autor al c r ii „*Pe urmele lui Vladimir Streinu*”, poetele *Mara Nicoar* (volumul „*Cuvintele, frumoase flori*”) i *Viorica Mereu* (autoarea volumului „*Singur tatea p s rilor*”).

Dup absolvirea facult ii am fost repartizat pe o catedr de limba i literatur român în comuna Colone ti, jude ul Bac u. Aici am îndeplinit i func ia de bibliotecar, dar am i scris unele din crea iile mele, apreciate ulterior de critici literari arge eni precum Ion Voiculescu i Mihail Ilovici.

Revenit pe meleagurile natale ca profesor de literatur la Casa pionierilor din comuna Vedea, am devenit membru al Cenaclului Literar *Liviu Rebreanu* din Pite ti (a a se numea i cel din Mure), începând cu anul 1976. Aici mi-am definit personalitatea poetic , al turi de scriitori precum: *Ludmila Ghi escu*, *Ion Lic -Vulpe ti*, *Nicolae Petrescu*, *Ion Gheorghe P un*, *Nicolae Badi*, *Mona Vâlceanu*, *Gabriel Grigore*, *Octav Pârvolescu*, *Marin Radu Ene*, *Vasile Dorin Ghilencea*, *Ion Dinc* etc.

Anul 1981 a însemnat debutul meu în revista „*România Literar*” a *Uniunii Scriitorilor* cu un grupaj de versuri. În 1983 am ob inut mai multe premii literare la concursuri precum: *Mo tenirea V c re tilor* (Târgovi te), *Nicolae B lcescu* (Râmnicu-Vâlcea), *Tudor Arghezi* (Târgu-Jiu) etc.

Primul volum de versuri *Ordessos*, mi-a ap rut la editura *Zodia Fecioarei* din

tân r profesor

Pitești, în anul 1987, fiind apreciat de critica literară.

Între timp am absolvit cursurile Facultății de Istorie a Universității din București și am profesat în mai multe unități colare precum: *Colegiul Național-Liceal Zinca Golescu*, *Colegiul Liceal Alexandru Odobescu*, *Liceul Ion Barbu*, *Colegiul Național Ion C. Brătianu*, unde funcționez și în prezent. Sunt unul dintre coordonatorii revistei „Junimea”, redactor-șef al revistei *Argeș-Cultul Eroilor*,

secretar general al revistei *Carpatica literar-artistică a Ligii Scriitorilor* și consilier științific al revistei - document *Retituirii* a Centrului Cultural Pitești.

În 2014 am publicat volumul de versuri *Lecția de istorie*, Editura *Trend* din Pitești.

Pe parcursul activității literare am publicat articole și creații literare în reviste și culegeri antologice, pe plan național și local.

invitații speciali

Nicolae Doru Berbec

Domnul profesor Nicolae Doru Berbec, vechi consumator și creator de literatură (debut literar – Revista „Argeș”, 1969) a avut bun voia de a răspunde invitației noastre și de a ne încredința spre publicare două inedite scurte proze.

Prima, un mini *Proces kafkian*, face parte din *literatura de sertar* și, la vremea respectivă (1971!), tânărul scriitor a vrut să illustreze „*falsitatea ideologiei și propagandei comuniste despre adevăr – libertate de exprimare – dreptate*”.

Cea de-a doua ne întoarce în timp cu aproape un secol, dar este o povestire inspirată din întâmplări reale.

La dorința autorului, am respectat ortografia și punctuația scrierilor încredințate.

Mulțumim domnului profesor, și este oricând binevenit în paginile publicației noastre.

Cineva a citit ziarul de seară și și-a găsit numele în pagina a treia. Era o întâmplare veche și tristă, de care uitase. Și pentru a fi mai sigur a recitit pagina a treia. Era chemat pentru a i se face dreptate în această întâmplare.

Liftul l-a suit la etajul cinci.

Abațut la prima ușă. Prima ușă avea un geam pe care erau desenate flori. El și-a amintit că demult, în tinerețe, iubise într-o primăvară o fată pe un câmp.

În untru a auzit ciocnindu-se pahare și din bun simț s-a depărtat, nevoind să deranjeze.

Abațut la ușa a doua. A doua ușă avea un geam pe care era desenat alb. El și-a amintit că demult războiul îl purtase prin zăpadă în munți.

Din untru se strecura un miros plăcut de cafea și de igări fine și din bun simț s-a depărtat, nevoind să deranjeze.

Abațut la ușa a treia. A treia ușă avea un geam pe care

erau desenate dungi maron. El și-a amintit că demult mîncase pâine neagră pe cartele maron.

În untru cînta un magnetofon și din bun simț s-a depărtat, nevoind să deranjeze.

Abațut la ușa ultimă. Ultima ușă avea un geam pe care era desenat roșu. El și-a amintit că demult, în clasa a patra, băiatul său fusese făcut pionier. În untru o femeie rîdea cu poftă ascultînd anecdote și din bun simț s-a depărtat, nevoind să deranjeze.

La ieșire, portarul și-a atras binevoitor atenția că ușile erau deschise, că ar fi fost primit cu toată în elegerea, făcîndu-i-se dreptate. El, din bun simț, și-a recunoscut greșeala și scoțînd pîlăria a promis că va reveni.

Acasă, citind ziarul de seară, nu și-a mai găsit numele pe pagina aceea. (fusese o întâmplare veche și tristă, de care și ziarul uitase). Și pentru a fi mai sigur a recitit pagina aceea și a crezut că și se dă voie și lui să uite.

FORDUL CU MUSTĂȚI

Suprinzător cum, într-o discuție despre automobile, din trecutul uitat al copilăriei mele a răsunat, ca o „fetiță chibrituri” spusă tare demult de mama, tocmai povestea Fordului. Atunci suna cred altfel din gura prietenului meu.

Dar, chiar dacă inconștientul meu a întregit-o cu amintiri străine, împlinirea bunicului trebuie să fi început cu pregătirea mașinii pentru drum.

„... a durat două zile. Numai un om curajos putea face atunci 200 de kilometri și bunica a rămas îngrijorat.”

Au plecat de cum s-a luminat de ziu. Bunicul și tata. Încercaseră mai înainte cu două copii cu mîncare și apă. Și-au pus ochelarii, iar Fordul a ieșit pufînd din curte.

Drumul era mizerabil. Soare și praf.

„...”, după cîteva zeci de kilometri, la o curbă le-a apărut din față o altă mașină. Au oprit. S-au dat jos. Bunicul și-a scos ochelarii rotunzi și mînuile. Cei doi oferii și-au strîns mîinile.

Imediat după primul război erau atât de rare mașinile, încît oamenilor care pînă atunci nu țuseseră nimic unul

despre cel lalt, le pl cea s se cread vechi cuno tin e.

Ziua se înc lzea i ranii priveau curio i Fordul pr fuit, c ci, de i tata îi lustruise cu grij la plecare must ile, ele erau acum deja albe.

Bunicul s-a interesat de drum i a fumat. La volan nu fuma – conducea concentrat i t cut. Numai clacsonul r gu it speria din când în când or t niile.

Tata terminase clasa a ase de liceu. „B iatul e prea tîn r i nu ar trebui s -l lua i cu dumneavoastr , s nu i se fac r u”, încercase bunica s - i conving so ul. „Las -l s înve e i el cîte ceva”, hot rîse bunicul.

Era aspru în felul lui i nimeni nu îl contrazicea în cas . Tata mergea pentru prima oar cu ma ina. Diminea a, emo ia îi înro ise obrazii. Bunicul î i mîngîiase favori ii l sa i dup mod veche: ”În curînd, îl iau s m ajute în afaceri. Apoi, Costache se va bucura mult s m vad cu el.”

„Fordul cu must i a rezistat drumului.
i tata.

Unchiului îi scriseser din timp, anuntîndu- i vizita.

Cînd au sosit, erau obosi i, pr fui i i mirosul de benzin le intrase în haine. Iar în fa li s-a întins o mas de zile mari...

Fordul a mai f cut multe drumuri – îmi povestea prietenul. Pîn înainte celuilalt r zboi.

Tata î i cump rase un Mercedes, i vechea ma in a fost p r sit într-un col al garajului. De sup rare, i-au ruginit must ile”.

„ i-apoi, ce-au f cut cu ea?”

„A vîndut-o cinematografeii. Joac în filme.”

De fapt, prea pu in m interesa soarta ma inii, de i o c utam cu privirea printre uneltele aruncate de-a valma în vechiul garaj.

În garajul copil riei.

Îmi place i acum s -mi închipui ni te must i mari, nichelate, iar lîng ele – bunicul prietenului meu, mîngîindu- i favori ii. Apoi, strîngînd mîna unei necunoscut i urîndu-i drum bun.

Poate c Fordul acela faimos nici nu a existat, dar povestea c l toriei era prea frumoas ca s nu o cred.

Liliana Jug naru

student la Facultatea de litere a Universit ii din Pite ti

A teptare...

Iubitule, în clipele mai grele
mîngâie-mi sufletul cu vorbele
dulci i înfloritoare
ca ale prim verii m rg ritare...

Iubitule, când sufletul îmi plînge
c o via nu-mi ajunge,
du-m în lumea etern
ca s uit de-a mea... infern

Iubitule, când tu nu e ti
mintea mi-o înebune ti
cu chinuri dulci i amare
i îmbr i ri tot mai rare...
Ca-ntr-un cuib cu cioburi groase
m tai în amintiri amoroase
Ca-ntr-un co mar în care m-am blocat,
Stau eu i iubirea- i a ezat în inima mea, pe-un raft.

În eterna-mi a teptare,
destinul m love te-n nep sare,
Dar tot te a tept mereu, mereu,
Tot pe tine, iubitul meu...

Toamna sufletului meu

M-a amor it durerea toamnei
Sunt prins într-un anotimp plin de atacuri de lei,
Resimt fiecare frunz c zut ,
Ce doare ca o dorin pierdut

M împotrivesc unui ciudat sentiment
Îmi scriu iubirea într-un testament
Poate moartea mea le va da cititorilor
Curajul de a iubi în felul lor.

Scriu pe frunzele îng lbenite
R m i ele unei iubiri purtate în inim i-n minte,
E un spirit ce-mi d târcoale
Poate e vis, dar durerea e ap s toare...

Am prins p s ri de foc din zbor
S le opresc din c l toria lor
S -mi cânte suferin a din iarn
Când ninge i e prea lini te afar

Am închis în privire câteva raze de soare
S le eliberez când frigul doare.
M-am îndrăgostit în mod misterios
De anotimpul cel mai frumos.
Îmi hiberneaz sufletul o iarn
i-l mai treze te doar o raz de var .

Gabriela Z v la -Anghel

Distinsa scriitoare bucurețeană (membru UZP) ne-a onorat cu prezența la ediția din luna decembrie a *Cenaclului Armonii-Carpatine*, în cadrul căreia au fost decernate Premiile anuale ale revistei *Carpatica*. Cu acceptul domniei sale, redăm mai jos articolul pe care l-a scris cu această ocazie. Îți mulțumim.

Carpatica

Joi 12 Decembrie 2014

Soarele eclipsat noros, o lună, i-a expus în fine dentiția, tandru, generos-prim și ratec. La Centrul Cultural Pitești s-a derulat un eveniment cultural luminiscent, în ton cu solaritatea mirifică a zilei. Este prezentat revista *Carpatica*-Revista Literar-Artistică a Ligii Scriitorilor Din România și de Expresie Română De Pretutindeni, cu grafic imaginativ elegant, hârtie calitativă și fondator... scriitor – Vasile Dorin Ghilencea, al cărui travaliu și dragoste de cultură, a dat roade și un titlu onorant, cu aportul financiar al Primăriei și concursul Centrului Cultural. În paginile ei semnează scriitori cu har, activitate bogată publicistică. În majoritate, unii au frecventat asiduu cenaclul Liviu Rebreanu, al cărui rol nu trebuie minimalizat, cum am auzit voci, cinice, pentru că n-a dat nume marginale, provinciale, din contră.

Viitorul este în trecut-Leibniz...

Scriitorul Nicolae Cosmescu are un editorial cu tentă moralistă, pentru optimizarea trendului. Ilzi Sora vine cu un condei cu detentă, Vasile Dorin Ghilencea apreciat printre alții și de germanicul... critic Marian Popa, Ionel Dincă un narator, umorist, satirist de mare virtuozitate, remontant, ce are la degetul mic, farmecul oralității, regionalismelor, rețeta răsului și nătos, eliberator, apreciată Aurelia Corbeanu, Daniela Gabriela Voiculescu-poeta metaforă... la a cărei primă lansare la Societatea Argeșeană, am participat, și care este o prolifică - 17 volume, multipremiatul Nic Petrescu, patriarhalul, iubitul,

decanul de vârstă -Mihail Ghișcu, Mariana Dobrin-Îngerul Albastru... ce emite epigrame în ritm de gimnast... delicatul poet epigramist-Constantin Păun, Ioan Bojan, cu istoria care ne-a durut și ne-a mutilat, comprimat, Romel Stăncioiu, despre celebrul Cicero-fascinația noastră firească vis-a-vis de imperiul unde vechea noastră istorie e amprentată glorioasă în Columnă, Constantin Vărcănu cu lirică patriotică, o terapie contra sâstiseliilor inclemente că a-i iubi patria e a face amor... cu ea, vezi impenitența ce-a făcut vogă cândva... Steluța Istrățescu, prozatoare, nuvelist de foră, Cezar Bădescu, francofonul... arefean, Vavila Popovici, fidel miraculosului Argeș, Adrian Mitroi mai recent afiliat mișcării are poeme cu rimă insolită la mijlocul versului următor, metafizic, este imaginativ plastic, lirism clasic, neoromantism tardiv, poezie eufonică, juna, inspirată, Bogdana-Elena Simionescu. S-au acordat diplome poetului Adrian Mitroi, Daniela Gabriela Voiculescu, Nic Petrescu, Ilzi Sora, Primăriei, pentru aport financiar, doamnei directoare a Centrului Cultural-Carmen Dumitrache Salub, Marius Chiva-istoricul vinovat... de organizare, eseistei Bogdana-Elena Simionescu. Grupul vocal Armonia s-a produs cu sunuri calme, melodioase, retro.

Activitatea intelectuală și revista densă, merită cu prisosință un laudat și poate sta cu fruntea sus, alături de celelalte surse piteștine, naționale, pentru cuvântul bine scris, cultura care ne înobilează și ne înalță spiritual.

Din asistență au făcut parte și elevii ai colegiilor piteștine care au fost invitați să colaboreze cu revista.

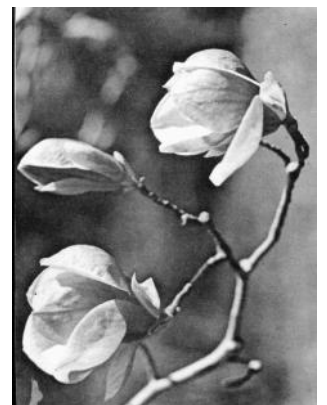
Iuliu Fodor

DE PRIM VAR

Totul a făcut popasul a teptat, și spunzând chemări noastre i-a calendarului. Preludiile sale cu topiri de zăpezi au încalzit timpul a teptat cu nerbdare. Câteva reveniri geroase n-au reușit oprirea în loc a astrelor ce îndreptau crugul vremii spre primvară.

Întâi a pârșit o boare cu aer primenit, umezind ploapele. Apoi straniul schimb magnetic de anotimp cu explozie clorofiliană și nuanțe de snătate în obrăzji înșeta și de culoare. S-au ridicat negurile. Valurile au redevenit albastre, nisipurile s-au reaprins în strălucire. Ca un

omagiul mângâierilor cu rouă, se răspândește euforică renaștere vegetală. Pădurea tresaltă-nfuriată și libertățiiunilor ce caută vizuini. Pe curcubeice petale au poposit neastâmpărași fluturi cu antene vibrând. Și-au început colindul harnicele albine. Se pregătesc mioarele spre urcările cu popasuri și timp anuri vitale.

Mu chiul, proaspăt loc de odihnă, îmbie, sub cetin, la popas și visare. Au pornit tulnicelul și anume c munca p mântului străbun este în toi. Brazdele înghit cu l comie semințe, preludiu la belugul verilor și toamnelor. Mădi e de cire dau bine e ferestrelor, ruinate parc de

spuza albă a petalelor. Cuiburi sub streini își primesc oaspeții multă teptă...

... Primăvara ne acoperă pe toți cu bună tate. O simim în munca și visurile noastre.

Ania Dana Cazan

Încolo stea în constelaia Ligii Scriitorilor

Acest tânăr talentat s-a născut în Pitești, la 12 ianuarie 1990, într-o familie de intelectuali. Tatăl, Gabriel Cazan este la rândul său scriitor, iar mama, nimeni alta decât îndrăgita actriță Lumina Borta.

Anii de liceu, petrecuți la Colegiul Național "Ion C. Brătianu", unde am avut onoarea de a-i fi profesor, i-au pus amprenta asupra fetei cu ochi albaștri, în care s-au limpezit toate frământările și întrebările adolescenței, iar între coală și locuința de pe strada castanilor, acestea au prins contur și substanță în două romane: "Aceeși problemă adolescentină", publicat în 2007, dar și premiat (locul I la concursul „Tineri condeie”, secțiunea roman-liceu) și „Azi nu sunt eu”, publicat în 2008.

Absolvind cu brio colegiul, Ania urmează cursurile Facultății de Științe Politice a Universității din București. În paralel, își continuă activitatea scriitoricească, publicând alte romane pentru adolescenți: „Puncte de suspensie și note de subsol” (2010) și „Chiriașii de pe strada Olimpului” (2012).

În prezent, Ania deține funcția de director al Festivalului Internațional de scurt metraj "3fest", al cărui fondator este încă de la vârsta de 17 ani și consultant la Asociația "Arge Solidaire".

În curând se va bucura de lumina tiparului "Făt Frumos din Vamă". O aștept pe această Ileană Cosânzeană modernă la logodna lansării, unde, ca și altădată, măreglesc pe lista invitaților.

Constantin Vălcănuș

De ce scriu?

Scriu pentru că îmi alin sufletul. Pentru că am impresia că voi putea schimba lumea. Scriu pentru că nu îmi place ceea ce văd în jurul meu. Folosesc cuvintele ca niște acuarele... ca și cum aș vrea să pictez o lume nouă. Scriu pentru că este singurul mod în care îmi pot presta amintirile vii. Scrierile sunt mașina timpului meu.

Scriu pentru a nu intra în depresie...scriu pentru că pot să-mi imaginez o lume a mea în care eu și numai eu sunt actorul principal al acțiunilor mele și ceilalți se conturează după voința mea. Scriu pentru a mă simți stăpână lumii mele... pentru a fi regina unor cuvinte care îmi slujesc și îmi gâdilă orgoliul. Scriu pentru a mă simți special, chiar dacă nu spun lucruri speciale. Eu doar pun punctul pe "i", adaug sedilele unei lumi care mai are nevoie de câteva îmbunătățiri.

Scriu pentru că nu îmi place să vorbesc. În ciuda faptului că mi se reproșează că vorbesc prea mult, practic eu nu spun nimic. Așa că scriu pentru a pune în lumină cuvintele care au fost, cândva, într-o sală de teptare. Scriu pentru că sufăr. Scriu pentru că este singurul mod în care îmi pot aduce aminte de cineva fără să mă plângă cuiva

și scriu pentru a arăta că mă gândesc de sute de ori pe zi la el și știu foarte bine că el nu s-a gândit la mine nici măcar odată.

Scriu pentru că simt prea mult și nu spun asta... doar pun niște semne unele după altele încercând să formez cuvinte... cheile către mintea mea, dar pe care nimeni nu le folosește pentru a mă înțelege mai bine. Scriu pentru a arăta că sunt mai complicat decât par. Scriu pentru că în spatele unui zâmbet se ascund milioane de cuvinte așteptând să fie rostite. Scriu pentru că nu îmi plac descrierile. Scriu pentru că nu pot picta, cânta sau dansa...

Scriu pentru a mă elibera... scriu pentru a-mi asculta respirația în timp ce tastez simbolurile frustrărilor mele. Scriu pentru a mă simți copleșit. Scriu pentru că vreau să scriu... pentru că îmi place să scriu... scriu pentru că lumea mea mi se pare prea mică sau prea lipsită de imaginație. Scriu pentru că îmi place să fiu strălucit de Fe și Frumoz și care trăiesc în lumea construită de tastele mele.

Scriu pentru a mă simți copleșit.

Ania Dana Cazan

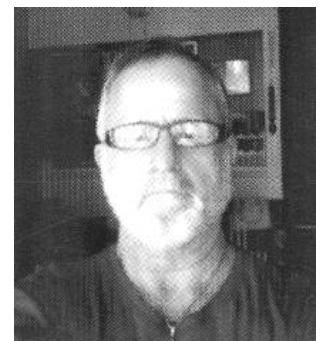
S iube ti...

S iube ti...
 S - i iube ti p rin ii,
 S le mul ume ti c i-au dat via
 i continu s te in în via în fiecare zi
 Prin dragostea lor fa de tine.
 S iube ti p mântul pe care calci
 Aerul pe care îl respiri,
 Lumea pe care o vezi,
 Cântecele pe care le auzi,
 Sau dulciurile pe care le m nânci.
 S iube ti senza ia când bei un pahar cu ap atunci când i-a fost sete,
 Sau patul pe care te a ezi dup ce ai avut o zi lung .
 S iube ti vorbele frumoase,
 Poeziile lui Eminescu sau teatrul lui Sorescu.
 S iube ti un serial i s plângi atunci când se termin ,
 S iube ti un personaj,
 S î i dore ti s fii i tu, la rândul t u, un personaj la care lumea s se uite plângând atunci când suferi.
 S iube ti mirosul m ri i atingerea nisipului,
 S iube ti momentul în care râzi la soare i nu te ui i în jos.
 S iube ti când ver i o lacrim de fericire,
 S î i iube ti e ecurile, durerea, triste ea,
 S le iube ti, dar s nu le la i s te defineasc .
 S iube ti sentimentul de a iubi i de a fi iubit,
 S iube ti nodul în gât pe care îl ai dup ce e ti s rutat,
 S iube ti obi nuin a, amintirile petrecute împreun cu cineva, melodiile lor i mirosul lor de ghiocei,
 S î i iube ti visele i s crezi în ele.
 S iube ti atât de mult, încât "te iubesc" sunt doar dou cuvinte care nu pot reda exactitatea sentimentelor tale.
 S iube ti singur, de fric s nu fi refuzat,
 Sau ignorat sau luat peste picior.
 S iube ti i s crezi c Iubirea va salva totul,
 Chiar dac cei din jurul t u sunt goi în sentimente.
 S iube ti o melodie atât de mult, care era a ta,
 Dar într-o noapte s-a întâmplat s o împar i cu altcineva,
 i acum s o ur ti pentru c a prins chipul cuiva...
 Dar s o mai ascul i înc o dat .
 S iube ti toate lucrurile mici care te fac fericit.
 S iube ti, s dai totul, s nu a tep i nimic în schimb.
 S iube ti în continuare.
 S iube ti pân când vei întâlni pe cineva care s iubesc al turi de tine.

Ania Dana Cazan

Ion Vl du u

Profesorul universitar doctor Ion Vl du u, stabilit de peste trei decenii în Miami-Florida, S. U. A., este un talentat scriitor i om de cultur . Cea mai valoroas carte pe care a publicat-o este „**Limba român în exil**”, Editura Trend, Pite ti 2014 (edi ia a doua), c reia îi facem o scurt prezentare. Este un bun traduc tor, având în lucru volumul de versuri „**Lec ia de istorie**”. Este simpatizant al Ligii Scriitorilor i în vara acestui an sper m s devin membru activ al Filialei Arge .

Totodat reprezint diaspora româneasc din S .U. A. în paginile revistei „**Carpatica literar-artistic** ”.

Constantin Vr canu

Reproducem însemnările și poezia profesorului Constantin Vărcănu de pe clăpetele crii lui Ion Vlăduțu, precum și dedicația primită de poet cu autograful autorului.

Două vorbe: miracol și destin. Întâmplarea face să se întâlnească pe autorul acestei crii, pe Prof. Univ. Dr. Ion Vlăduțu, după trei decenii de viață, la aceeași editură Trend, unde eu predam Lección de Istorie și Domnia Sa preda, tot spre editură Limba română în exil.

Sub acest titlu, cartea este o metaforă rară, cu sondaj adânc

în istoria vieții sale, ca și în viața Patriei noastre. Nesciut că un Aparent jurnal de critică, cartea este un roman-fluviu, în sensul clasic al semanticii balzacienne sau al unei noi saga.

Stilul său modern me ține ugit este de un baroc aparte, cu efigii și stampe vechi, dar cu portretistic novatoare; personajele sale perindându-se în oglinda cu chipuri duble ori triple. Realul trece în ireal, proza în poezie, încântă în rugăciune. În proza românească de la acest început de secol, Limba română în exil este o carte de miracol și destin.

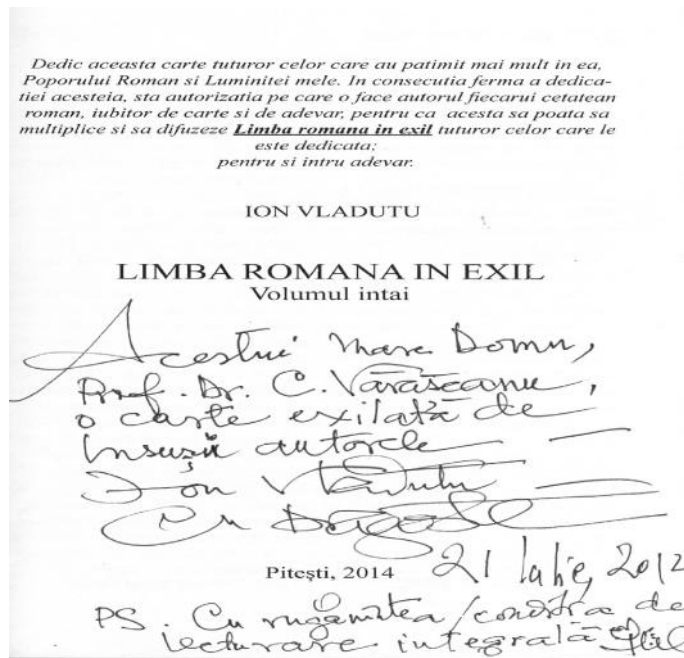
Limba română în exil

În exil cu limba noastră
La un râm apollinaric
Dulce pas re mi iastr
Graiul nostru ezoteric

În exil cu amintirea
Unui spațiu mioritic,
Revădit în R. stignirea
Unui dor apocaliptic.

Dulce limbă carpatină,
Unduind ocean de perle,
În lumină bizantină,
Câmp de maci, în vis de mierle.

Constantin Vărcănu

note de lectură

MARCUS TULLIUS CICERO, de Romel Stăncioiu

(3 ianuarie 106 – 7 decembrie 43)

Personalitate marcantă a Republicii Romane

Fascinat de „mioritică” zonă natală, stănețean, o zonă cu parfum de legendă, a Râului Doamnei, dascălul de elită Romel Stăncioiu din Stăneții Argeșului i-a dedicat într-o zi viața muncii cu cartea, la catedră, cu elevii din colile generale Domnești, Corbi și Stănești. De ceva vreme însă i-a încheiat activitatea didactică la coala din Stănețiușu natal, unde a funcționat mulți ani ca profesor și ca director de coală. Este coala noastră dragă, unde, în copilărie, i-am întâlnit pe frații gemeni Romel și Cornel Stăncioiu în primii noștri ani de studii prin sălile bătrânei colii stănețene, încărcate azi de amintiri și legende. Ne-am bucurat împreună, în coală, de harul divin al unor renumiți dascăli de odinioară, ca Nicolae Hera, Ion Dinu, Mihai Dudu, Gh. Ungureanu, Zina Moiescu, Margareta Duoiu și lista ar putea continua, dascăli care ne-au deschis ochii pentru cultură și pe care îi prețuim cu drag în memorie. Împreună îi evocăm cu drag în diverse manifestări, cu diverse ocazii, în semn de cinstită și pioasă recunoștință.

A adară, după o viață plină de roade la catedră și înrădăcinat la Stănești, ca și iluziile și înaintași, luminând copiii satului, profesorul pensionar Romel Stăncioiu

i-a îndreptat condeiul scriitoricesc în domeniul culturii, pentru a reabilita din negura uitării trecutul îndepărtat al strămoșilor noștri, spre folosul celor interesați, de azi și de mâine.

Reamintesc cu bucurie că în urmă cu puține vreme, scriitorul stănețean i-a concretizat pasiunea sa de-o viață, de lectură și minuțioasă documentare. Cu mari eforturi intelectuale și, bine-înțeles, materiale, i-a editat și lansat pe piața crii două valoroase volume, deosebit de interesante: „**Stropi de în elepciune**” (2012) și „**Mari Gânditori**” sau „**Mari Arhitecți ai În elepciunii**” (2013). Ambele crii s-au bucurat de succes, fiind mult apreciate de cititori, în special de intelectualitatea din cultură și din învățământ. Înregistrat cu simțul valorii și al realității, dar și încurajat de primele succese, dascălul Romel Stăncioiu a continuat să-și strângă material bibliografic bogat, pentru prezentarea monografică a personalităților reprezentative, din cartea „**Mari Gânditori**” sau „**Mari Arhitecți ai În elepciunii**”. Astfel, în noua carte, detaliază, în stil monografic aprofundat, o mare personalitate din istoria Romei antice. Este vorba de cartea „**Marcus Tullius Cicero**”, apărută recent la Editura „Napoca Star”, din

Cluj-Napoca, în anul 2014. Iată, într-adevăr, o activitate deosebit de prolifică: în trei ani, trei cărți valoroase...

Editat în condiții grafice deosebite, cu coperte lucioase (pe prima imprimat *bustul lui Cicero*, iar pe coperta a patra, pictura biblică „*Asasinarea lui Caesar*”) cartea „**Marcus Tullius Cicero**”, de **Romel Stăncioiu**, este recomandată cu multă plăcere de **prof. dr. George Baciu**, printr-o amplă și bine documentată „**Prefa**”, intitulată semnificativ „**O carte ce ne poate face mai înțelepți**” (p. 9). Cartea este structurată metodic, pe capitole, începând cu „**Originea**”, „**Viața de familie**”, „**Viața politică**”, „**Mari personalități din jurul lui Cicero**”, unde sunt prezentate scurte informații despre **Caius Marius**, **Lucius Cornelius Sylla**, **Pompeii**, **Marcus Licinius Crassus** și **Caesar**. Apoi, cartea continuă cu detalii despre „**Consulatul lui Cicero**”, „**Oligarhia Romei**”, „**Conspirația lui Catilina**”; „**Viața agitată de după consulat**” (un capitol pe care îl considerăm punctul culminant al cărții), urmând firesc informații despre „**Moartea lui Cicero**” și „**Ultimii stăpâni ai acestui veac: Marcus Antonius și Octavian Augustus**”. De asemenea, mai găsim în carte „**Scrierile lui Cicero**”, între care **Correspondența** cu *Atticus*, *Brutus*, *Marcus Caelius Rufus* (*considerat capodoperă a literaturii universale: Ad Atticum, Ad familiares, Ad M. Brutus*); „**Tratatul filosofic**” (*De republica, De legibus, De natura deorum*); „**Tratatul retoric**” (*Brutus, Orator*) și „**Discursurile**”... Cei interesați, găsesc suficiente detalii în carte, despre vasta operă a lui Cicero.

Scriitorul și eseistul Romel Stăncioiu realizează, în fapt, un **amplu eseu monografic, de învârtur, despre Cicero**, o mare personalitate a lumii romane antice, care a trăit în perioada 3 ianuarie 106 – 7 decembrie 43 î. Hr.

Iată și un scurt rezumat al conținutului cărții: Cicero s-a născut într-o familie modestă de cavaleri, beneficiind de o educație aleasă. Își face mai întâi studiile la Roma, apoi le continuă în Grecia și Asia Mică. După studii, se impune în societate ca mare *filozof, om politic, orator desvârșit, jurist, teoretician, consul și constituțional roman*. Oratorul și omul politic obține o notorietate aparte prin cele 5 discursuri împotriva fostului guvernator al Siciliei, Verres, care spoliase fermierii pe locuitorii insulei. Devine pe rând edil, praetor, apoi consul. În anul 63 î. Hr. atinge apogeul carierei sale politice și oratorice, prin discursurile numite „**In Catilinam**”, (**Catilinare**), când iese victorios împotriva conjurației lui Catilina. A rămas celebru strigătul de disperare al lui Cicero, din prima „**Catilină**”: „**O, tempora! O, mores!**” (**O, timpuri! O, moravuri!**). Prin discursuri politice incendiare îl demască pe rebel și-l face să fugă din Roma. Duritatea măsurilor luate îl determină să se autoexileze, dar va fi rechemat la

Roma de Pompeii, careia îi se va alătura în timpul conflictului cu Caesar. După încheierea războiului civil, Caesar îl iartă și Cicero îi va relua locul în Senat. După asasinarea lui Caesar, rostește celebrele 14 discursuri, **Filipicele**, împotriva lui Marcus Antonius și va cădea victimă războiului acestuia în anul 43 î. Hr. Așadar, Cicero a cunoscut o epocă deosebit de agitată, cu neconținute războaie externe, numeroase războaie ale sclavilor (amintesc doar de războiul condus de legendarul **Spartacus**, originar din Tracia, p. 48), evenimente tensionate, care zdruncină din temelii ultimii ani ai Republicii Romane. În urma jafurilor din epocă se intensifică îmbogățirea colosală a nobililor, ceea ce face ca luxul și corupția să crească vertiginos. Configurația socială și politică, precum și condițiile economice vor determina și o altă direcție literară, în mare măsură determinată de Cicero și generația sa. A lăsat posterității o operă neprețuită, cuprinzând *discursuri, tratate de retorică și filozofie morală, apoi o corespondență cu peste 800 de scriitori*. Se spune că activitatea politică, socială și literară a lui Cicero s-a concentrat în atât de multe domenii, încât poate fi calificat drept „**homo universalis**” (omul universal). A exercitat prin opera sa o profundă influență asupra literaturii latine și s-a manifestat ca unul dintre cei mai prolifici scriitori, mai prolifici chiar decât Seneca și Augustin. Pentru acțiunile sale, Cicero a primit titlul apoteotic de „**Pater Patriae**” (**Părintele Patriei**) de care a fost foarte mândru, considerând că el a salvat Republica și implicit Roma. Stilul lui Cicero, numit generic „**stilul ciceronian**”, este caracterizat prin amploare, simetrie, strălucire și rigurozitate. Întreaga operă a lui Cicero este presărată cu numeroase aforisme, cugetări ori maxime care, așa cum recomandă autorul, stănește.

„**trebuie neapărat citite de către oricine năzuiește la o cultură mai înaltă**” (p. 185). Romel Stăncioiu a identificat un număr de peste **80 de cugetări**, dintre care voi prezenta câteva semnificative: „**Dacă în luptă iubirea și gingașia, dispărește tot farmecul vieții**”; „**Nedreptatea supără pe omul cinstit**”; „**Oamenii sunt ca vinul: timpul îi acrețe pe cei răi, dar sporește calitatea celor buni**”; „**Adevărul poate fi denaturat prin minciună, dar și prin tăcere**”; „**Filozofia este medicina sufletului**”; „**Memoria scade dacă nu o folosești**” etc. În spiritul acestor aforisme, vă îndemn să luați în considerare cartea lui Romel Stăncioiu, pentru a vă menține permanent memoria trează și activ... Iar pentru a deveni mai înțelepți, tot Cicero ne învață că „**Instruirea minții este la fel de necesară ca hrana pentru corp**”.

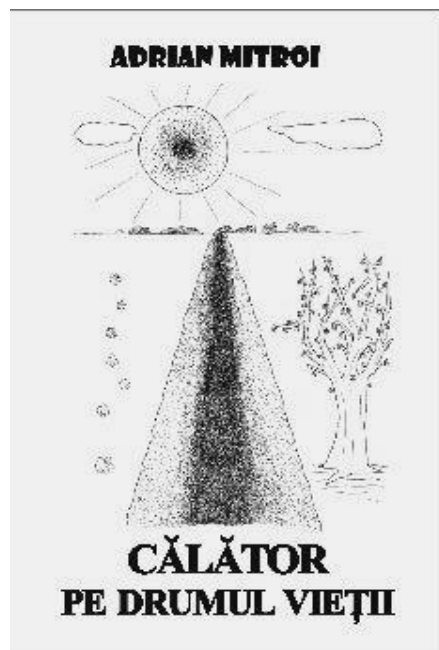
Cartea se încheie cu o sumedenie de „**Aprecieri asupra omului și operei sale**”, iar pe dumneavoastră vă invit să-i apreciați munca prietenului nostru de la Stănești.

Cartea se încheie cu o sumedenie de „**Aprecieri asupra omului și operei sale**”, iar pe dumneavoastră vă invit să-i apreciați munca prietenului nostru de la Stănești.

Daniel Dejanu

“Important este c l toria, nu neap rat destina ia!”

În prima decad a lui martie 2015, sala Ars Nova a Centrul Cultural al municipiului Pite ti a g zduit lansarea primului volum de versuri al poetului Adrian Mitroi.

V prezent m spicuii din prefa a acestui volum, semnat de scriitoarea Voichi a P l cean-Vere .

« Poetul Adrian Mitroi constituie o revela ie pentru mine. L-am citit, în anii din urm , în revista „Carpatica” a Filialei Pite ti – Arge a Ligii Scriitorilor Români de Pretutindeni, iar anul trecut a colaborat la Antologia Napoca Nova

„Mierle într-un lan cu maci” cu un grupaj de crea ii lirice. Mi-a l sat impresia unui scriitor cu „state vechi de serviciu”, care î i exerseaz de mult vreme harul i capacitatea de a ml dia limba român .

Adrian Mitroi scrie „în dulcele stil clasic”, structura sa psihic pliindu-se cu succes pe versifica ia de tip tradi ional. De-ar fi s caracterizez printr-o sintagm crea ia literar a lui Adrian Mitroi, a spune c poezia sa este una filosofic , lipsit totu i de artificii ermetizante,

fiindc autorul are, de fiecare dat , un mesaj clar, concis, bine intit.

Toate marile teme sunt tratate în poemele domnului Mitroi: via a, moartea, societatea, istoria, dragostea, natura. Sensibil i în acela i timp extrem de lucid, prin versurile sale creeaz un univers supus privirii atente a eului liric, ce se dovede te o con tiin ve nic treaz , înclinat spre problematizare. De o frumuse e aparte sunt poeziile inspirate de natur . Inspirat se dovede te Adrian Mitroi i atunci când exerseaz un gen liric mai pu în uzitat în zilele noastre, poezia patriotic . Critica social face obiectul multor crea ii ale poetului. Obiectiv, aduce în aten ie racilele lumii în care tr im, o lume a minciunii, a aparen elor, a lipsei de substan , a superficialit ii, a lipsei de valori morale, în care inocen ii cad, inerent, victime indifere ei celor care ar putea schimba ceva. Analiza critic se aplic i atunci când în centru se g se te propria persoan .

În poezia lui Adrian Mitroi lucrurile nu se opresc la aparen , ci trebuie s cite ti printre rânduri, s p trunzi în miezul profund al cuvintelor, pentru a prinde sensul ultim, sensul adev rat al mesajului. Fiindc , f r doar i poate, poetul vorbe te cu sinceritate i c ldur despre via , despre cât de frumoas , grea i trec toare este ea.

C l tor pe drumul vie ii, medicul veterinar Adrian Mitroi, în postura de poet, demonstreaz , prin crea iile sale artistice, c a tr it plinar, profund, bucurându-se de fiecare clip i c , din acest motiv, nu se teme de timp, de curgere, deoarece, ca în cazul lui Ulise al lui Homer, important este c l toria, nu neap rat destina ia! »

Voichi a P l cean-Vere

Încercare de portret moral i social: ALEXANDRA PIELMU NENCIULESCU

Prozatorul Vasile Dorin Ghilencea a avut inspira ia s scrie un miniroman – “Trecând prin târgul vie ii” – alegând ca eroin principal pe doamna Alexandra Pielmu Nenciulescu, fost viceprimar la Prim ria Comunei Mo oaia, jude ul Arge . Volumul a ap rut în 2014, tip rit la Editura Napoca-Nova din frumosul ora Cluj-Napoca.

Întâmplarea (sau, cine tie, dup cum se spune, nimic nu este întâmpl tor în existen a noastr), a f cut ca în anul 1962 s fim colegi de serviciu, dânsa în func ia de contabil iar eu tehnician energetic, eful sec iei P.R.A.M. (Protec ia prin Relee, Automatiz ri i M sur tori electrice) la întreprinderea Energo-Petrol Bascov, cu sediul la Câmpina.

Tot în acea perioad l-am cunoscut i pe so ul s u Alexandru Nenciulescu, specialist în Telegrafie la Po ta Central din Pite ti, unitate condus pe atunci de binecunoscutul i renumitul inginer Petre Aurel, director regional.

Cu sprijinul moral i material al p rin ilor Elena i Floric Pielmu i al preotului tefan Udrescu, tinerii c s tori i au concretizat ideea de a construi un c min al lor, nu departe de casa p rinteasc a doamnei Alexandra, la marginea p durii, lâng “Poiana cu tei”, de cum se iese din p durea Pite ti-Mo oaia i se intr în sat. Fire te c p rin ii s-au bucurat de apropierea c tre Mo oaia a tinerilor, ocazionat i de extinderea extrac iei de i ei, una din baze constituindu-se cu construc ie nou în centrul localit ii Mo oaia. Specialistul în Telegrafie Alexandru Nenciulescu avea ca subunitate i Schela Mo oaia, inclusiv Poiana Lacului.

În iure ul trecerii anilor, în existen a familiei Nenciulescu apare un eveniment important: stima concet enilor mo oieni se concretizeaz în numirea doamnei Alexandra în func ia de viceprimar. În biroul de lucru al acesteia, domnul Vasile Ghilencea a descoperit o “re et sufleteasc ”, scris frumos pe un panou i afi at la

loc vizibil: "AST ZI NU AI VOIE: s te cer i, s fii trist, s fii r u, s fii uricios, s fii nedrept, s nu munce ti, s nu ui i c e ti OM!!! AST ZI AI VOIE S IUBE TI!" Nobile precepte morale!

Al turi de primarul Gheorghe Berechet, bun gospodar, cadru didactic de profesie, echipa Prim riei Mo oia a înregistrat o serie de realiz ri i succese de prestigiu în bunul mers al vie ii cotidiene a locuitorilor.

Autorul Vasile Ghilencea, pe parcursul a 100 de pagini, duce la bun sfâr it portretul eroinei sale, doamna Alexandra Pielmu Nenciulescu, pân la vârsta senectu ii, cu copii i nepo i care s continue tradi ia s n toas a

familiei române, aduc nd un elogiu binemeritat acestei arge ence.

Volumul este bogat ilustrat cu fotografii i con ine incursiuni în arborele genealogic al eroinei, cartea fiind, dup cum frumos spune doamna Voichi a P l cean-Vere , cea care face prezentarea autorului pe ultima copert , "o scriere fic ional , nu una cu caracter istoric", constituind o meritorie încercare de portret moral i social. Este, de fapt, o carte de suflet dedicat Omului care sfin e te locul.

Vasile Ghi escu

debut

Cer senin

Soarele ne-nv luie cu blânda lumin ,
P s rile cânt , u or, în surdin ,
Iarba înverze te, în jur, ca-n poveste,
De la tine a tept, neîncetat, o veste.

Urc încet c rarea înspre o colin
Soarele luce te, vântul m alin .
Ma-ntreb ce-am gre it. Sunt, oare, de vin ?
M gândesc într-una, fiind de doruri plin .
A vrea s -n eleg la ce te gânde ti.
Ce gânduri str ine le tot pritoce ti.
De ce lâng mine, acum, tu nu e ti.
i pe c i str ine te tot nevoie ti.

Sunt singur acum, cu gândul la tine.
Nu tiu ce s cred ast zi despre tine.
M am gesc subit cu gânduri senine
Dar dorul palpit întruna în mine.

E soare, senin i e cald în cas .
Amintiri gr mad n valesc îndat .
Mi-amintesc de vremea când eram o fat
Ce purtam fundi e prim vara toat .

Sper într-o iubire candid , frumoas
Cu lumin mult , cu gogo i pe mas ,
Cu-nverzita iarb de pe lâng cas
i cu p s ri albe revenite-acas .

Adriana Ciobotea

AM REV ZUT TRIVALEA

Trivalea, azi aceea i ca i-n copil rie
M -ntâmpin voioas , cu-n tril de ciocârlie
i-mi spune despre anii ce-n grab au trecut
De la plecarea noastr i pân -ne-am rev zut

În oapt -mi poveste te de vremile trecute
De pa ii ce odat p eau pe-alei t cute
Sub umbra minunat a mândrilor castani
Ce le-am purtat parfumul atât amar de ani

Îmi poveste te-n tain de clipa minunat
Când un b iat cuminte a s rutat o fat
i-au stat pe-o banc -n t in s - i soarb bucuria
S-asculte glasul vie ii, s-asculte ciocârlia.

Ce blând -i i t cut lumina strecurat
Prin frunzele sfioase i f r nicio pat
i cât de dulce-i somnul în aerul t u pur
Trivalea mea iubit , cu purpur de azur.

Stelian Dima

repere

CONTEXTUL POLITIC, DIPLOMATIC I MILITAR AL DICTATULUI DE LA VIENA DIN 30 AUGUST 1940

Prof.univ. dr. Ioan Bojan

(continuare din num rul precedent)

Prin acest act samavolnic s-a rupt din trupul României i s-a încorporat Ungariei partea de nord-vest a Transilvaniei, în suprafa de 43.492 km², cu 2.667.000 de locuitori, din care 50,2% români, 37% maghiari, 5,7% evrei i 2,8% germani.

La Viena, în 30 august 1940, partea român condi ioneaz semnarea actului de acceptare a arbitajului de un angajament oficial al celor dou mari puteri ale Axei privind garantarea ap r rii frontierelor României care au mai r mas dup aceste ced ri teritoriale. Drept urmare, la

ora 13,00, delega ia României prime te dou acte oficiale, identice, semnate de Ribbentrop i Ciano, care cuprindeau garan iile Germaniei i Italiei.

Arbitrajul de la Viena din 30 august 1940 este nul de drept i neavenit, nu numai fiindc a fost impus României prin for i constrângere de puterile Axei, ci fiindc el nu purta semn tura celui de-al doilea delegat, dr. Valer Pop, ci doar a ministrului Manoilescu. Întra-dev r, deplinele puteri pentru acceptarea arbitrajului au fost date lui Manoilescu i lui Valer Pop în mod colectiv, deci România nu putea fi angajat valabil printr-o semn tur .

Motiv pentru care Arbitrajul nu a fost ratificat niciodat de regele Carol al II-lea, nici de Parlament, i nici de generalul Antonescu. Ba, mai mult, textul a a-zisului “Arbitraj” nu a fost publicat nici în “Monitorul Oficial”. El “a creat o stare de fapt, care nu s-a transformat într-o stare de drept”. Abia anularea “Arbitrajului” de la Viena din 1940 în urma hot rârilor Conferin ei de Pace de la Paris (1946), i revenirea Transilvaniei de Nord-Est la România, ne-au adus starea de drept consfin it prin Tratatul de la Trianon.

S-a discutat mult i se mai discut dac România trebuia sau nu s accepte “Arbitrajul” de la Viena din 1940.

Plecând de la realitatea existent atunci, trebuie ar tat c la Viena România a fost pus în fa a alternativei de a accepta sau nu un arbitraj al Puterilor Axei, f r rezerve i f r condi ii. Alegerea era, în realitate ce de a fi sau a nu fi.

1) Acceptarea “Arbitrajului” însemna p strarea,

existen a României ca stat, redus teritorial i etnic, cu frontierele sale noi garantate de Gemanian i Italia, care ne fereau de pericolele ce ne amenin au, în continuare din partea Ungariei i a Uniunii Sovietice, nemul umite de ceea ce au cotropit din teritoriul României în vara anului 1940. Ungaria dorea ocuparea întregii Transilvanii i a Banatului, iar Uniunea Sovietic a tepta momentul potrivit pentru ocupare întregii Moldove, pân la Mun ii Carpa i. Conform prevederilor Pactului Csáki-Molotov, încheiat la sfâr itul lunii august 1940, urma stabilirea grani ei comune ruso-ungare pe Carpa ii Orientali. Hitler, fiind informat despre această în elegere de c tre Ciano, a urgentat “Arbitrajul” de la Viena, oprindu-i în felul acesta pe unguri s ratifice Tratatul, care ar fi permis Uniunii Sovietice s treac peste România i s ajung vecin direct cu Ungaria.

2) Respingerea “Arbitrajului” de c tre România ducea inevitabil la r zboi cu to i vecinii pe care îi aveam atunci – nu mai aveam grani cu Cehoslovacia i Polonia, ocupate i destr mate în anul 1939 de c tre Germania, Uniunea Sovietic i Ungaria -, care ar fi dus inevitabil la desfiin area total a Statului Român i probabil la distrugerea structurii organice a neamului, ceea ce este indispensabil fiin ei i refacerii unui neam, a însu i sufletului s u.

Avem convingerea c alegerea primei variante a fost cea corect !

NR: *textul a fost preluat de Vasile Dorin Ghilencea, din “F clia-ziar independent de Cluj”, din 29 august 2014.*

S NE-AMINTIM MAI DES DE EI!

Elena V c rescu

Scriitoarea român de limba francez , Elena V c rescu, s-a n scut la Bucure ti în anul 1866. Este nepoata lui Iancu V c rescu (1791-1863).

Elena V c rescu s-a stabilit la Paris definitiv în anul 1891.

În anul 1886 apare la Paris primul s u volum de versuri “Les Chants d’aurora” (Cântece de Aurora), debut încununat cu laurii Academiei Franceze, premiul Archon Desperouse.

Scriitoarea s-a afirmat odata cu cel de-al doilea volum, o culegere de cântece folclorice “Le Rhapsode de la Dâmbovitza” (Rapsodia Dâmbovitei) ap rut la Bucure ti în anul 1892 în editura SOCEC.

Lucrarea a fost încununat de înc un premiu al Academiei Franceze i tradus în limbile: german (1889), italian (1891, 1905), englez (1904).

Apar rând pe rând alte volume de

versuri: “L’Ame sareine” (Sufletul împ cat) – 1896; “Lueurs et flammes” (Luciri i fl c ri) – 1903, “Le jardin passionne” (ara dansului) – 1908; “La Dermeuse eveillee” (Din somn trezit) – 1914; “Dans l’or du soir” (În aurul serii) – 1927.

Amintim de asemenea i scrierile: “Regi i regine pe care i-am cunoscut”, volumul folcloric “Nuit d’Orient” i numeroasele sale traduceri i conferin e.

În proz public romanele “Amor vinct” (1909) i “Le sortilège” (Vraja) – 1911; piesele de teatru “Stana” (1904), “Pe urma dragostei” (scris în limba român) – 1905 i libretul de oper , în colaborare cu Paul Millet “Le Cobzar” (Cobzarul), dram liric în dou acte, pe muzic de Gabrielle Ferrari (1912). “Cobzarul” a fost prima oper cu subiect românesc cântat pe scena operii din Paris.

Încheiem lista selectiv a lucr rilor Elenei V c rescu cu scrierile din domeniul memorialisticii “Memorial sur le mode mineur” (Paris, 1946) i “Le roman de ma vie” (început în 1942, dar neterminat). Scrierea a fost foarte apreciat i în

România i în Fran a, primind numeroase distinc ii. A fost aleas membr a Academiei Franceze, membru corespondent al Academiei Române, membr a Delega iei române la Societatea Na iunilor, a Delega iei

române la Conferin a de Pace de la Paris i a primit înaltul ordin francez "Legiunea de Onoare". S-a stins din via la 17 februarie 1947 i r m i- ele p mânte ti i-au fost aduse în ar , în anul 1959, prin grija guvernului

român i depuse în cripta familiei V c re tilor, din cimitirul Bellu. Dumnezeu s-o odihneasc !

Exemplific m cu dou poezii:

Nic Petrescu

PATRIEI MELE

Dac i-am devenit str in ,
i cântul meu cel peregrin
Nu s-a-ntrupat din limba lin
Domol vorbit în c min,

Cea care-mi vine-n înserare
Pe buze când m rog mereu,
O, Patria mea, iarta-vei oare
Vreodata pe copilul t u?

Sau poate versul ascultând
S mi-l binecuvân i ai vrea
Cum grav binecuvân i i blând,
În preajma luptei oastea ta?

Din vol. "Cântece de Auror "
(în române te de Monica Pillat)

AR DE TAIN

Carpa i sonori cu schituri vis toare
Din care turma sunetelor cade,
Cerdacuri, luciul apei din ulcioare,
Pe stânci pana ul albelor cascade,

Pe lâng culmi c r ri se r sucesc,
Sunt fagi ce-ntrec palate din Assur,
Iar ce urile roze se-mpletesc,
M re ii brazi fac ziduri împrejur,

Durea lumina, ar t inuit ,
La tine-n bra e cel mai mult am plâns,
M-am vrut pentru vecie împietrit
i inima, de moarte, mi s-a strâns.

Din vol. "Din somn trezit "
(în române te de Elisabeta Isanov)

EROINELE NOASTRE

Întrucât de-a lungul istoriei, România a avut i femei curajoase care nu s-au dat deoparte de la ororile r zboiului, g sesc prilej s ne aducem aminte cu drag de ele acum, cu ocazia prim verii, a "M r i orului".

A adar, s încep cu eroina **ANA IP TESCU** care, în vremuri destul de tulburi pentru ar , nu st mult pe gânduri i îndeamn masele la lupt , venind pe Podul Mogo oaiei cu dou pistoale în mâini i strigând „Moarte tr d torilor! Tineri, curaj, salva i libertatea! (Allgemeine Osterreichische Zeitung – 20.06.1848).

Mergând mai departe în istorie, g sim pe gorjeanca **ECATERINA TEODOROIU** – n scut în 1894 care, dup moartea fratelui în Primul R zboi Mondial, se înroleaz de grab în armat , lupt eroic i face urm torul jur mânt:

„Jur s lupt pân ce nu va mai r suna pas de cotropitor pe p mântul rii mele”.

„Jur s lupt pân ce ochii copiilor i p rin ilor no tri nu vor mai fi înl crima i”.

„Jur s lupt i s r zbun pe cei c zu i departe de apele Jiului i de umbra Parângului”.

„Jur s lupt i s presar peste mormintele celui c zut aici rân din plaiul Oltului i ap din inima Jiului eliberat prin lupta noastr f r cru are”.

Eviden iindu-se pentru dârzenia sa, este avansat la gradul de sublocotenent i prime te comanda unui pluton din Regimentul 43/59 Infanterie – Lupeni. O g sim luptând eroic în B t lia de la M r e ti, al turi de general Eremia Grigorescu – care a comandat armata victorioas de la Oituz i M r e ti. Cade eroic la 23 august 1917 în

timpul b t liei de la M r e ti. Bustul s u se afl la Mausoleul de la M r e ti, al turi de mul i ali eroi. R m i ele p mânte ti au fost aduse la Tg.Jiu. De asemenea, la Tg.Jiu – Ora ul Marelui Brâncu i – sculptorul Mili a Petra cu a ridicat un monument în memoria acestei eroine.

Nu putem s parcurgem mai departe „istoria na ional ”, s nu amintim de arge anca noastr , **ELENA CHIRI** n scut în com. Boga i în 1917. De i lucra în Spitalul din Târgovi te (1941), la începutul celui de-al II-lea R zboi Mondial este transferat la Spitalul Z.I.303 din Bucure ti, apoi la Lipova. Aici, considerând c nu poate ajuta r ni ii cum ar fi vrut, pleac de grab direct pe front – în linia întâi – în calitate de sanitar. Se remarc destul de repede prin curajul s u i este primit în componen a Regimentului 96 infanterie, la P uli . Particip la luptele pentru eliberarea Transilvaniei de Nord i a Ungariei de sub jugul hitlerist.

În zilele de 19-20 septembrie 1944, o g sim pansând r ni ii din Reg. 96 infanterie chiar sub focul armelor. Dup lupte crâncene, la 1 ianuarie 1945 este grav r nit , încearc din r sputeri s lupte cu via a, dar puterile o p r sesc i moare la 8 martie 1945. A fost înmormântat în Cimitirul Eroilor de la Radna, al turi de camarazii s i de lupt din „Deta amentul P uli ”. Pe mormântul s u scrie: „Sergent Elena t. Chiri , c zut pentru patrie, în luptele de eliberare a Budapestei”.

Edilii comunei Boga i, împreun cu primarul – prof.dr. Ion Gîrleanu, în semn de omagiu, au dat colii gimnaziale din comun numele eroinei „ELENA CHIRI ”.

Dar nu pot să închei până nu amintesc de eroismul, devotamentul și curajul celei de-a doua regină a României, **REGINA MARIA** – Soția Regelui Ferdinand I, care s-a implicat activ în acordarea de asistență medicală răniților și invalizilor de pe front în Primul Război Mondial. La inițiativa și implicarea Reginei Maria, s-au adunat fonduri, s-a fixat la 8 octombrie 1919, locul unde urma să se înalțe pentru început „Biserica Neamului”, care a devenit mai târziu, locul unde s-a pus piatra de temelie pentru Mausoleul de la Mărești – la 6 august 1923.

„Cinstiți pe cei care pentru țara lor au căzut. Pomenirea lor este o fală pentru veacurile ce vor veni”.

„Nu vărsați lacrimi pe mormintele eroilor, ci mai curând să vă înălțați cântecele și ca faima numelui lor să răsunec un ecou prin legenda veacurilor”. Regina Maria.

La 18 septembrie 1938 în prezența regelui Carol al II-lea s-a desfășurat ceremonia inaugurării Mausoleului, unul din cele mai mari din Europa la acea vreme.

Să nu uităm: la noi în județ, la Mărești stă Curtea de Argeș și odihnesc toți regiștii României.

Nu a Cantemir

Retevoie tiul milenar (5)

(continuare din numărul precedent)

ISTORICUL BISERICII

Încă mult timp după reînființarea satului care s-a spart (depopulat) prin moartea și fuga oamenilor din cauza molimei de cium (1716-1719), acei ce au venit și s-au stabilit definitiv în aceste locuri, cele 5-6 familii care au rămas în viață după această molimă, s-au folosit tot de vechea biserică care se găsea pe vatra satului primit, cu toate că atât ei cât și acei care au venit din Ardeal, Oltenia și Argeș, de s-au stabilit în acest sat, și-au construit locuințele cu mult mai târziu și după decăderea locului unde a fost vechiul sat.

Pe lângă vechimea prea mare a bisericii, care nu mai putea să fie folosită cum trebuie ca loc pentru rugăciune, precum și depopularea mare făcută de majoritatea locuitorilor și tenilor care se găseau în partea de sud a actualului sat, și fără ceau mereu să se gândească la zidirea unui alt loc de rugăciune, mai aproape de majoritatea și tenilor, mai în mijlocul satului. Dar lipsa banilor necesari pentru a se putea îndeplini această dorință îi făcea să renunțe la acest gând, mai ales că proprietarul satului, proprietarul moșiei pe care se găsea satul a ezitat – stolnicul Scarlat Drugnescu – nu promitea nimic, cu toate că, după documente, reiese clar că boierul Scarlat Drugnescu era om cu văzuț, care pe lângă rangul boieresc de – stolnic –, a fost și ispravnic al județului Muscel în mai multe rânduri.

Următoarea întâmplare vine și satisfacătoare, și se îndeplinește acest dorință a majorității și tenilor.

Se spune că la câțiva ani după repopularea satului spart din cauza molimei de cium s-a stabilit aici Barbu sau Bruc, de fel din Războiului Sibiului, fugit de acolo din cauza urmărilor războiului lui Horia, Cloșca și Crișan (1784).

Într-una din zile, pe când se găsea cu oile la pășunat pe locul unde a fost vatra satului vechi, umblând prin casele prăfuite, a găsit, după cum spuneau unii bătrâni, sub treptele hanului boieresc, iar după alii bătrâni, sub treptele unei case boieresti, o ladă de fier plină cu monede de aur. Sub capacul lăzii, deasupra banilor s-a găsit un pergament din piele, de iepure sau de miel, pe care erau scrise următoarele cuvinte:

„Cine va găsi acești bani să refacă din temelie biserica noastră. Numai acei ce îi vor mai rămași după ce

va refăce această biserică poate să-și mănânce și năstos. În cazul când nu va îndeplini dorința noastră, să fie blestemat de toți sfinții pământului și să ia parte la Sinodul ecumenic de la Niceea și să-și verse sângele ca și al lui Arie”.

Om cinstit și cu teamă de Dumnezeu, Bruc s-a dus la preotul Marcu, și-a spus și lui despre comoara găsită, după care împreună au mers la proprietarul satului, boierul Drugnescu, care în acel timp (1794) ocupa funcția de ispravnic al județului Muscel.

Văzând cinstea ireproșabilă a lui Bruc și mai cu seamă dorința lui și a preotului de a se îndeplini întocmai cele scrise pe pergament, împreună – boier, preot și el – au luat hotărârea de a refăce din temelie biserica satului, dar nu tot pe vechea temelie, ci ceva mai jos, la 1 km sud de vechea biserică, pentru a fi aproape de locuințele.

În urma acestei hotărâri s-au luat măsuri de a se mai face cărmidă pentru ziduri, de a se aduce din timp lemnele necesare pentru arșul cărămizii, pentru grinzi, și priorii, lași și pentru schele de lucru. S-au luat măsuri de să strică biserica cea veche, de unde s-a adus tot materialul găsit bun pentru a fi folosit și la biserica cea nouă.

După ce totul a fost gândit și aranjat cum trebuie în jurul locului unde avea să se construiască biserica, s-au adus meșterii zidari, care după planul arătat de boier, au măsurat și bătut rușii necesari pentru a se vedea pe unde să se facă anurile pentru temelie, precum și ce lărgime trebuie să aibă aceste anuri.

Se spune că preotul Marcu pându-i-se că biserica, atât cât s-a măsurat pe teren pentru a se săpa anurile pentru temelie, va fi mică pentru viitorul sat, cu aprobarea boierului, împreună cu Bruc, au căutat ca, în timpul când meșterii zidari nu erau la muncă, să fie făcut prin această schimbare ca aceștia rușii să vină în lăuntrul bisericii.

(va urma)

NR: textul redat a fost selectat de Vasile Dorin Ghilencea, fiu vrednic al comunei, din cartea învâtorului Vasile A. Popescu, „Biserica din Retevoieți – jud. Argeș”, cu încuviințarea dănei. Adela Păunescu, fiica autorului.

“Carpatica” în sezonul rece

În noiembrie, Cenaclul “Armonii carpatine” a încântat din nou auditoriul.

...tot în noiembrie, Centrul Cultural Pitești a găzduit o lectură publică din scrierile lui Nicolae Cosmescu.

În decembrie, la premiile revistei, Constantin Samoilă a fost port-drapelul grupului vocal “Armonia”.

... și tot în noiembrie, V.D. Ghilencea și-a lansat cea mai recentă creație a sa.

Nic Petrescu primind de la V.D. Ghilencea Premiul pentru epigramă

2015 a început cu o lectură publică din lirica lui Constantin Văcărescu.

Ilzi Sora a fost recompensată cu Premiul pentru proză.

Revista
CARPATICA
acordă în 2014
**PREMIUL
„OMUL ANULUI”**
pentru implicare în apariția, promovarea și activitățile publicației
doamnei **Carmen-Elena Salub**
Director *Vasile Dorin Ghilencea* Redactor șef *Nicolae Cosmescu*

Cum doamna Carmen Salub nu apare în imagini, facem dovada distincției obținute.

Pentru implicare în promovarea revistei, Marius Chiva a primit Diploma de excelență.

Premiul special a fost decernat Primăriei Municipiului Pitești.

Anul acesta premiul. De data aceasta, Bogdana-Elena Simionescu a strălucit la secțiunea eseu/reportaj.

Premiul pentru poezie și-a revenit în 2014 lui Adrian Mitroi.

*Din partea revistei Carpatica,
tuturor doamnelor și
domnișoarelor*

